

**ՄԻԶԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 3103 «ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ**

ԳԼՈՒԽ 1.

ՄԻԶԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 3103 «ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ
ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

1. Միջին մասնագիտական կրթության «Մասնագետ» որակավորման աստիճանի 3103 «Անասնաբուծություն» մասնագիտությունը հաստատված է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006 թ. հունվարի 12-ի «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների ցանկերը հաստատելու, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2000թվականի մայիսի 18-ի N 242 որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կողցրած ճանաչելու մասին» N 73-Ն որոշմամբ:
2. ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կողմից միջին մասնագիտական կրթության 3103 «Անասնաբուծություն» մասնագիտության համար մասնագիտացումներ սահմանված չէ:
3. Միջին մասնագիտական կրթության 3103 «Անասնաբուծություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրին ավարտած, պետական ամփոփիչ ատեստավորումն անցած շրջանավարտին շնորհվում է «Անասնաբույծ» որակավորում:
4. Միջին մասնագիտական կրթության 3103 «Անասնաբուծություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը կարող է իրականացվել հետևյալ ձևերով՝

- 1) առկա,
- 2) հեռակա,
- 3) դրսեկության (էքստեռնատ),
- 4) հեռավար (դիստանցիոն):

5. Միջին մասնագիտական կրթության 3103 «Անասնաբուծություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի իրականացման համար Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006 թ. հունվարի 12-ի «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների ցանկերը հաստատելու, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2000թվականի մայիսի 18-ի N 242 որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կողցրած ճանաչելու մասին» N 73-Ն որոշմամբ սահմանվում են ուսումնառության հետևյալ նորմատիվային ժամկետները.

- 1) կրթության առկա ձևով՝
 - ա. միջնակարգ (լրիվ) կրթության հիմքով 3 տարի
 - բ. հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով 4 տարի
- 2) կրթության հեռակա ձևով՝
 - ա. միջնակարգ (լրիվ) կրթության հիմքով 4 տարի
- 3) դրսեկության (էքստեռնատ) և հեռավար (դիստանցիոն) ձևերով ուսուցման տևողությունը համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007թ. սեպտեմբերի 6-ի «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հիմնական կրթական ծրագրերի

հեռավար (դիստանցիոն) և դրսեկությամբ (էքստեռնատով) ուսուցման կարգերը հաստատելու մասին» N 1028-Ն որոշմամբ սահմանված կարգի որոշում է ուսումնական հաստատությունը:

6. Միջին մասնագիտական կրթության 3103 «Անասնաբուժություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության հիմքով յուրացնող ուսանողի ուսումնական բեռնվագության նվազագույն ծավալը 4284 ժամ է, առավելագույն ծավալը՝ 7020 ժամ: Հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով հիմնական կրթական ծրագրի յուրացման դեպքում ուսումնառության տևողությունն ավելանում է 52 շաբաթով:

ԳԼՈՒԽ 2.

ՄԻԶԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 3103 «ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԺՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱԾՔ ՄԱՍՆԱԳԻՏԵՏԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՐՈՇՈՒՆԵՈՒԹՅԱԾՔ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

7. Միջին մասնագիտական կրթության 3103 «Անասնաբուժություն» մասնագիտությամբ մասնագետն իրականացնում է հետևյալ գրադարձները՝

1) կազմել տարբեր տեսակի գյուղատնտեսական կենդանիների և թռչունների բոլոր սեռահասակային խմբերի համար կերաբաժիններ,

2) կատարել արտադրական գործընթացներում հանդիպող ոչ բարդ տեխնոլոգիական գործառույթներ,

3) կատարել կենդանիների կրակրման, խնամքի, համարակալման, սկզբնական անասնաբուժական հաշվառման աշխատանքներ:

8. Միջին մասնագիտական կրթության 3103 «Անասնաբուժություն» մասնագիտությամբ մասնագետի՝ գրադարձների ոլորտում մասնագիտական պարտականություններն են.

1) կազմել գյուղատնտեսական կենդանիների և թռչունների տարբեր սեռահասակային խմբերի կերաբաժիններ,

2) կատարել սկզբնական անասնաբուժական հաշվառման, կենդանիների համարակալման, կերակրման, խնամքի աշխատանքներ,

3) իրականացնել ընտրասերման գործընթացին առնչվող պարզ գործառույթներ:

ԳԼՈՒԽ 3.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՐԱՆՁՆԵՐ ՄԻԶԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 3103 «ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԺՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱԾՔ ՅԻՄԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄՐ

9. Միջին մասնագիտական կրթության 3103 «Անասնաբուժություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար պետք է ապահովի՝

1) մասնագիտական գործունեության բնագավառի կարողություններն ու հմտությունները ձեռք բերելու համար պահանջվող ծավալով տեսական ու գործնական գիտելիքների յուրացում,

2) աշխատանքային և մասնագիտական պարտականությունները կատարելու ընթացքում աշխատանքային կոլեկտիվի անդամների և ղեկավարների հետ հաղորդակցվելու, մասնագիտական և ընդհանուր բնույթի հարցեր ներկայացնելու, դրանք պարզաբանելու կարողության ձևավորում,

3) ինչպես տիպական, այնպես էլ որոշակի փոփոխվող գործուներով իրավիճակներում մասնագիտական հարցերի լուծումների տարբերակներ առաջարկելու համար անհրաժեշտ կարողությունների ձևավորում,

4) մասնագիտական խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ փաստերը և տեղեկատվությունը որոշակի սոցիալական և էթիկական հարցերի հետ որպես մեկ ամբողջություն դիտարկելու, ակտիվ քաղաքացիական գիտակցության դրսնորման կարողության ձևավորում,

5) մասնագիտական գործունեության գործառնությունները կիրառվող նորմաների սահմաններում իրականացնելու հմտությունների ձևավորում,

- 6) ինքնազարգացման և մասնագիտական կատարելագործման նպատակով իր և աշխատակիցների ուսումնառության կարիքները գնահատելու, դրանք իրագործելու ուղիներն առաջարկելու կարողության ձևավորում,
- 7) մասնագիտական և ընդիհանուր բնույթի տեղեկատվության գոյություն ունեցող աղյուրներից օգտվելու, անհրաժեշտ տեղեկատվությունը ծեռք բերելու կարողության ձևավորում,
- 8) աշխատանքային խմբի գործունեությունը կազմակերպելու, խմբի անդամներին ուղղորդելու, նրանց անհատական հնարավորությունները գնահատելու և արդյունավետ օգտագործելու հմտությունների զարգացում,
- 9) ընթացիկ մասնագիտական խմբիների լուծնան ժամանակ ռազմավարական մոտեցումների տարրեր կիրառելու կարողությունների ձևավորում,
- 10) հայտնաբերել կենդանիների պահպաժի, կերակրման և խմանքի արտադրական ամբողջական շղթայի առանձին օղակներում ծառացած անհամապատասխանությունները (թերությունները) և, հնարավորության սահմաններում, ինքնուրույն շտկել դրանք,
- 11) կերաբաժնների որոշ բաղադրատարրերի բացակայության դեպքում փոխել կերաբաժնները՝ դրանցում ներառելով այդ պահին առկա կերերը կամ կերային հավելումները,
- 12) պարզել կենդանիների մթերատվության լիարժեք դրսերմանը խոչընդոտող գործոնները և առաջարկություններ ներկայացնել դրանց վերացման վերաբերյալ,
- 13) խստորեն հետևել անասնապահական ֆերմաների օրվա աշխատակարգի սահմանված կարգով իրականացնանը և դեկավարել կրվորների, անասնապահների և այլ սպասարկող անձնակազմի առօրյա աշխատանքը,
- 14) համագործակցել գործընկերների հետ և անհրաժեշտության դեպքում պատրաստակամություն ցուցաբերել իր փորձն ու գիտելիքները նրանց փոխանցելու հարցերում,
- 15) նախաձեռնություն ցուցաբերել գիտելիքների մակարդակը ինքնաստուգման (ինքնագնիատման) միջոցով պարզելու և ինքնուսուցման միջոցով պարբերաբար դրանք կատարելագործելու հարցերում,
- 16) մշտապես հարստացնել մասնագիտական կարողությունները, ձգտել յուրացնել նոր գիտելիքներ և ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և համապատասխան քայլեր ծեռնարկել դրանք արտադրության մեջ ներդնելու ուղղությամբ:

ԳԼՈՒԽ 4.

ՊԱՐԱՆՁՆԵՐ 3103 «ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԺՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱՎԱՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐԱՐԴԻՐ ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆԻ ՆՎԱՏՄԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒՄ

10. Միջին մասնագիտական կրթության 3103 «Անասնաբուժություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքների բնագավառում շրջանավարտի համար պետք է ապահովի՝

- 1) իմանալ ՀՀ Սահմանադրության, տվյալ բնագավառի աշխատանքները, մարդու և հասարակության, քաղաքացիների միջև հարաբերությունները կարգավորող օրենքների և նորմատիվ փաստաթղթերի հիմնական դրույթները,
- 2) տիրապետել հայոց լեզվին,
- 3) հաղորդակցվել երկու օտար լեզուներով,
- 4) պատկերացում ունենալ առողջ կենսակերպի մասին, տիրապետել ֆիզիկական կատարելագործման ունակություններին և հմտություններին,
- 5) դրսնորել ազգային և հանաշխարհային պատմության և մշակութի որոշակի իմացություն,

6) պատկերացում ունենալ անձի և հասարակության զարգացման օրինաչափությունների, հասարակության սոցիալական կառուցվածքի, շարժումների, քաղաքականության սուբյեկտների, քաղաքական հարաբերությունների և գործընթացների մասին,

7) իմանալ հոգեբանության, միջանձնային փոխհարաբերությունների վարվելակերպի տարրերը,

8) իմանալ տնտեսագիտության տեսության հիմնադրույթները, մակրոտնտեսության և միկրոտնտեսության օրենքները, անցումային շրջանի տնտեսության առանձնահատկությունները:

11. Միջին մասնագիտական կրթության 3103 «Անասնաբուծություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը մաթեմատիկական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների բնագավառում շրջանավարտի համար պետք է ապահովի՝

1) ծանոթ լինել էկոլոգիական հիմնական հասկացություններին, բնապահպանական գլոբալ և տարածաշրջանային հիմնախնդիրներին,

2) պատկերացում ունենալ արտակարգ իրավիճակների մասին, տիրապետել արտակարգ իրավիճակներում գործելու սկզբունքներին, ծանոթ լինել փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման կառուցյներին և փրկարարական տեխնիկային, կարողանալ օգտագործել անհատական պաշտպանության միջոցներ:

12. Միջին մասնագիտական կրթության 3103 «Անասնաբուծություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը պետք է ըստ այսուսակ 1-ում բերված մոդուլների ապահովի շրջանավարտի կողմից առանցքային հմտություններին տիրապետում:

13. Միջին մասնագիտական կրթության 3103 «Անասնաբուծություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար պետք է ըստ այսուսակ 2-ում բերված մոդուլների ապահովի ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողությունների ձեռքբերում:

ԳԼՈՒԽ 5.

ՊԱՐԱՍՎՆԵՐ ՄԻԶԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 3103 «ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՍՎԱԿԱՆ ԿՐԹՈՎԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԻ ԻՐԱՎԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՐ

14. Միջին մասնագիտական կրթության 3103 «Անասնաբուծություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության կադրային ապահովության և կադրային համապատասխանության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Միջին մասնագիտական կրթության 3103 «Անասնաբուծություն» մասնագիտությամբ մասնագետի պատրաստման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատություններում ուսումնական գործընթացն իրականացնում են մանկավարժական և ուսումնաօժանդակ անձնակազմի աշխատողները:

2) Հաստատության մանկավարժական աշխատողների կազմում ընդգրկվում են դասախոսներ, արտադրական ուսուցման վարպետներ: Դասախոսական անձնակազմի աշխատողները, որպես կանոն, պետք է ունենան իրենց կողմից ուսուցանվող դասընթացի գծով բարձրագույն մասնագիտական կրթություն: Հատուկ մասնագիտական դասընթացները պարագող դասախոսների համար մասնագիտական աշխատանքի փորձի առկայությունը ցանկալի է:

3) Ուսումնական պրակտիկան վարող արտադրական ուսուցման վարպետը կարող է ունենալ ինչպես բարձրագույն մասնագիտական, այնպես էլ միջին մասնագիտական կրթություն, մասնագիտական աշխատանքի փորձ: Առանձին մասնագիտությունների գծով ուսումնական պրակտիկան կամ նրա որոշակի մասերը կարող է վարել նաև արհեստագործական կրթություն և բավարար մասնագիտական որակավորում ունեցող արհեստավորը:

4) Արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները վարում է մասնագիտական դասընթացի դասախոսը:

15. Միջին մասնագիտական կրթության 3103 «Անասնաբուծություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության ուսումնամեթոդական ապահովության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Միջին մասնագիտական կրթության 3103 «Անասնաբուծություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի իրականացումը պետք է ապահովված լինի ուսանողի համար մատչելի տեղեկատվական նյութերով (գրադարանային ֆոնդ, տվյալների համակարգչային բազա), ինչն, ըստ բովանդակության պետք է համապատասխանի մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված առարկաների և մոդուլների լրիվ ցանկին: Այդ առարկաների և մոդուլների, ինչպես նաև ուսումնական գործընթացի կազմակերպման բոլոր ձևերի գծով (տեսական, գործնական պարագանունների, ուսումնական, արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաների, կուրսային և դիպլոմային աշխատանքների) պետք է առկա լինեն դասագրքեր, ուսումնամեթոդական, մեթոդական ձեռնարկներ, ուղեցույցեր, գործնական խաղերի սցենարներ, թեստային հանձնարարականների հավաքածուներ, ալգորիթմներ, մեթոդական մշակումներ, ցուցումներ, երաշխավորություններ, տեղեկատվական գրականություն, դիտողական նյութեր, ուսուցման տեխնիկական միջոցներ, ինչպես նաև միջանկյալ և ամփոփիչ ատեսավորման նյութեր:

16. Միջին մասնագիտական կրթության 3103 «Անասնաբուծություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող կազմակերպության նյութատեխնիկական ապահովության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Ուսումնական կարինետների երաշխավորվող ցանկը՝

ա. հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի,

բ. օտար լեզվի,

գ. մաթեմատիկայի,

դ. իրավունքի իիմունքների,

ե. մասնավոր անասնաբուծության, գյուղատնտեսական կենդանիների և թռչունների ցեղերի ուսումնասիրության,

զ. գյուղատնտեսական կենդանիների կերակրման,

է. անասնաբուծության մեջ օգտագործվող գործիքների և սարքավորումների,

ը. համակարգչային,

թ. աշխատանքի անվտանգության:

2) Ուսումնական լաբորատորիաների երաշխավորվող ցանկը՝

ա. կերերի քիմիական կազմի որոշման,

բ. անասնաբուծական մթերքների և հումքի,

գ. գյուղատնտեսական կենդանիների արհեստական սերմնավորման:

3) Սպորտային համալիր՝

ա. մարզադահլիճ,

բ. մարզահրապարակ,

Կրթական ծրագիր իրականացնող կազմակերպությունը, ելնելով անհրաժեշտությունից, կարող է ձևավորել լրացուցիչ կարինետներ, լաբորատորիաներ, արհեստանոցներ:

17. Միջին մասնագիտական կրթության 3103 «Անասնաբուծություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Ուսանողի շաբաթական ուսումնական բեռնվածության առավելագույն ծավալը չպետք է գերանզանցի 54 ժամը՝ ներառյալ լսարանային և արտալսարանային ուսումնական աշխատանքի բոլոր տեսակները:

2) Ուսումնառության ընթացքում ուսանողի բեռնվածությունը պարտադիր լսարանային պարապմունքներով չպետք է գերազանցի շաբաթական 36 ժամը, ինչը նաև ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալն է, ընդ որում՝ նշված ծավալը չի ներառում նախասիրական առարկաների պարապմունքները, խորհրդատվությունները և լրացուցիչ արտալսարանային պարապմունքները:

3) Ուսումնական խմբի համար սահմանվում են խորհրդատվության ժամեր յուրաքանչյուր ուսումնական տարում մինչև 100 ժամ:

4) Ուսումնական տարվա սկիզբը և ավարտը բոլոր կուրսերում որոշվում է ուսումնական պլաններով:

5) Նախասիրական առարկաների ցանկը, դրանց ծավալը (ոչ ավել, քան շաբաթական 4 ժամ՝ առանձին դասացուցակով) և ուսուցման ժամկետները յուրաքանչյուր ուսումնական տարում որոշվում է հաշվի առնելով ուսանողների ընտրությունը:

6) Յեռակա ձևով ուսուցման դեպքում ուսումնական տարվա ընթացքում դասախոսների հետ ուսանողների պարապմունքների ծավալը պետք է կազմի ոչ պակաս, քան 160 ժամ:

18. Միջին մասնագիտական կրթության 3103 «Անասնաբուժություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի պրակտիկաների կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները:

1) Միջին մասնագիտական կրթության 3103 «Անասնաբուժություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի որոշակի մասի ուսուցումն իրականացվում է ուսումնական (տեսական ուսուցման և/կամ առանց տեսական ուսուցման), արտադրական և նախապարտական պրակտիկաների ձևով: Պրակտիկաների ընթացքում ուսանողները կատարելագործում են իրենց գործնական հմտությունները:

2) Պրակտիկայի տևողությունը սահմանվում է մասնագիտության ուսումնական պլանով:

3) Պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերը կազմում և հաստատում են ուսումնական հաստատությունները:

4) Պրակտիկաների անցկացումը վարում են արտադրական ուսուցման վարպետները, դասախոսները:

5) Ուսումնական պրակտիկաներն անց են կացվում պրակտիկայի ծրագրի կատարումն ապահովելու համար բավարար կահավորում ու տեխնիկական հագեցում ունեցող ուսումնական, ուսումնա-արտադրական արհեստանոցներում, ուսումնական տնտեսություններում, ուսումնափորձնական տեղամասերում, ուսումնական հաստատության այլ ուսումնաօժանդակ օբյեկտներում, ինչպես նաև արտադրական կազմակերպություններում, հաստատություններում :

6) Արտադրական և նախապարտական պրակտիկաները, որպես կանոն, անց են կացվում պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերի բովանդակությանը համապատասխան պայմաններ ունեցող կազմակերպություններում:

19. Միջին մասնագիտական կրթության 3103 «Անասնաբուժություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնելու ընթացքում ուսանողների միջանկյալ և ամփոփիչ ատեսավորումների նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Միջին մասնագիտական կրթության 3103 «Անասնաբուժություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրով ուսուցման ընթացքը վերահսկելու և արդյունքների ծեռքբերումը գնահատելու նպատակով անց է կացվում ուսանողների միջանկյալ ատեսավորում, իսկ որակավորում շնորհելու համար՝ շրջանավարտների պետական ամփոփիչ ատեսավորում:

2) Միջանկյալ ատեստավորում կարող է անցկացվել ինչպես ուսումնական կիսամյակի ընթացքում այնպես էլ վերջում:

3) Ուսումնական կիսամյակի սկզբում ուսանողը տեղեկացվում է կիսամյակի ընթացքում միջանկյալ ատեստավորման բնույթի, ներառվող նյութի ծավալի և ժամկետների մասին:

4) Միջանկյալ ատեստավորման համար ընտրված ուսումնական նյութը չի կարող ավելին լինել երկու անընդմեջ կիսամյակների նյութից:

5) Շրջանավարտների պետական ամփոփիչ ատեստավորումը երաշխավորվում է անց կացնել առանձին առարկաներից կամ մոդուլներից քննության, համալիր (միջառարկայական կամ միջմոդուլային) քննության կամ ավարտական (դիլումային) աշխատանք կատարելու և պաշտպանելու ձևով:

6) Պետական ամփոփիչ ատեստավորման ընտրված ձևը և ներառվող նյութի ծավալը պետք է հնարավորություն տա համոզվել սույն չափորոշչով 3103 «Անասնաբուծություն» մասնագիտությամբ մասնագետի համար սահմանված պահանջներին շրջանավարտի համապատասխանության մեջ:

ԳԼՈՒԽ 6.

ՄԻԶԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 3103 «ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ ԵՎ ՆՐԱ ՊԱՐՁԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

20. Միջին մասնագիտական կրթության 3103 «Անասնաբուծություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացվում է համաձայն աղյուսակ 3-ում բերված օրինակելի ուսումնական պլանի:

21. Միջին մասնագիտական կրթության 3103 «Անասնաբուծություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնող կազմակերպությունը օրինակելի ուսումնական պլանը կիրառելիս՝

1) սույն չափորոշչով սահմանված օրինակելի ուսումնական պլանի հիման վրա կազմում և հաստատում է աշխատանքային ուսումնական պլանը,

2) աշխատանքային ուսումնական պլանը կազմելիս կարող է մինչև 5% չափով փոփոխել դասընթացների և մոդուլների ժամաքանակը,

3) կարող է փոփոխել առանձին առարկաների և մոդուլների ծրագրային նյութի բովանդակությունը 15%-ի սահմաններում՝ չփոփոխելով արդյունքները և կատարման չափանիշները,

4) առարկայի և /կամ/ մոդուլի ընդհանուր ժամաքանակի սահմաններում որոշում է տեսական, գործնական և լաբորատոր պարագաների ժամաքանակները,

5) պրակտիկայի համար նախատեսված շաբաթների սահմաններում որոշում է ուսումնական և արտադրական պրակտիկաների տևողությունները, անցկացման ժամկետները, նախաավարտական պրակտիկայի տևողությունը,

6) մասնագիտական առարկաների և մոդուլների ուսումնական ծրագրերը կազմելիս հաշվի է առնում գործատուների, գործադիր իշխանությունների, մասնագիտական ոլորտը կառավարող պետական լիազորված մարմինների, այլ շահագրգիռ սուբյեկտների (սոցիալական գործընկերների) առաջարկությունները,

7) ընտրում է շրջանավարտների՝ սույն չափորոշչով երաշխավորված ամփոփիչ ատեստավորման ձևերից մեկը:

Միջին մասնագիտական կրթության 3103 «Անասնաբուժություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի առանցքային հմտությունների մոդուլներ

ՍՈՂՈՎԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՐԱՊՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ»

Մոդուլի դասիչը	ԱՐՀ -4-08-001
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլը նախատեսված է նրանց համար, ովքեր կարիք ունեն զարգացմելու և ամրապնելու հաղորդակցության իրենց ունակությունները: Մոդուլը կարելի է սովորել ոչ միայն մասնագիտական ուսումնառությանը գուգընթաց, այլև առանձին, քանի որ այն պարունակում է նաև ընդիհանուր կրթության և անձի զարգացման համար կարևոր տարրեր: Սա նշանակում է, որ դասավանդողները պիտի խրախուսեն տարրեր մոտեցումներ բացահայտելու հնարավորությունները, ինչպես օրինակ՝ դերային խաղեր, տեսանյութեր, մամուլի ուսումնասիրություն և այլն: Ավարտելով այս մոդուլը՝ ուսանողը կզարգացնի հաղորդակցության կարևոր ունակություններ, ձեռք կբերի ինքնավատահություն, որպեսզի կարողանա արդյունավետ և ակտիվ կերպով հաղորդակցվել աշխատանքնային ու մասնագիտական գործունեության ընթացքում, ինչպես նաև՝ անձնական կյանքում:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Սահմանել ուսումնառության անձնական նպատակները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է սահմանում ուսումնառության անձնական նպատակները, բ. ճիշտ է պլանավորում և կիրառում ուսումնառության անձնական նպատակների ձեռքբերմանն ուղղված ուսումնառության գործընթացները, գ. ճիշտ է սահմանում ուսումնառության տարրեր եղանակները
Ուսումնառության արդյունք 2	Բանավոր և գրավոր տեղեկատվական հաղորդում կատարել պարզ թեմաների և տեքստերի մասին
Կատարման չափանիշներ	ա. օգտագործում է բանավոր և գրավոր խոսքի հանապատասխան կառուցվածք, բ. հաղորդումը պարունակում է պարզ տեղեկատվություն, կարծիքներ կամ գաղափարներ, գ. տեղեկատվության առանձնացում/խմբավորումը նպատակային է կատարում, դ. հաղորդումը իրականացնում է հաշվի առնելով իրավիճակը և լսարանը:
Ուսումնառության արդյունք 3	Նախաձեռնել, պահպանել, եզրափակել երկխոսություններ և քննարկումներ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կիրառում «ակտիվ ունկնդրման» ժամանակ օգտագործվող հմտությունները, (պարզաբանումներ ստանալու ձգտումը, գրառումներ կատարելը, ամփոփելը), բ. ազատ կերպով ձևակերպում, արտահատում և պաշտպանում է իր գաղափարները, տեսակետներն ու կարծիքները, գ. ցուցաբերում է համոզելու հատկություն, դ. կատարում է ճիշտ ամփոփում/եզրափակում:
Ուսումնառության արդյունք 4	Սեկնարանել սխեմաներ, այլուսակներ, դիագրամներ, քարտեզներ և նկարներ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է նախանշում սխեմաների, այլուսակների, դիագրամների, քարտեզների և նկարների նշանակությունը և նրանց նիշն եղած տարրերությունները, բ. մեկնաբանման համար օգտագործում է խոսքի համապատասխան կառուցվածք:
Ուսումնառության արդյունք 5	Կատարել փաստաթրավալրում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է սահմանում տարրեր փաստաթրեթերը՝ ըստ նրանց նշանակության, բ. ճիշտ է նախանշում տարրեր փաստաթրեթերի օգտագործման տեղը և դերը,

	գ. ճիշտ է կատարում տարբեր տեսակի տեղեկատվությունների փաստաթղթավորումը: ՄՈՂՈԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ»
Մողոլի դասիք	ԱՅՕ-4-08-001
Մողոլի նպատակը	Այս մողոլը մշակվել է արտադրական կազմակերպություններում աշխատանքի անվտանգության վերաբերյալ ուսանողներին գիտելիքներ, աշխատանքի պաշտպանության միջոցառումների իրականացման և առաջին օգնության կազմակերպման հմտություններ տալու համար: Այն անհրաժեշտ է արտադրական ձեռնարկության բոլոր մակարդակների աշխատողներին:
Մողոլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մողոլի գնահատման կարգը	Մողոլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ աշխատանքի պաշտպանության իրավական և կազմակերպչական դրույթները Կատարման չափանիշներ
	ա. տիրապետում է աշխատանքի պաշտպանության վերաբերյալ իրավական ակտերը և օրենքները, բ. տիրապետում է կազմակերպություններում աշխատանքի պաշտպանության կազմակերպման ներքին նորմատիվային փաստաթղթերին, գ. ներկայացնում է աշխատանքի պաշտպանության կանոնների խախտման դեպքում պատասխանատվությունը, դ. կարողանում է կատարել աշխատանքի պաշտպանության նորմերի և կանոնների պահպանման նկատմամբ վերահսկողության ծևերը և մեխանիզմները, ե. կարողանում է կատարել արտադրությունում դժբախտ դեպքերի և պատահարների հետաքննության, փաստաթղթավորման և հաշվառման կարգը, զ. կարողանում է կատարել արտադրության տարբեր մակարդակների դեկավարների պատասխանատվությունը աշխատանքի պաշտպանության նորմերի պահպանման վերաբերյալ:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ կազմակերպություններում անվտանգության տեխնիկայի նորմերը և կանոնները
Կատարման չափանիշներ	ա. տիրապետում է տեխնոլոգիական սարքավորումների, մեխանիզմների, փոխադրամիջոցների շահագործման անվտանգության տեխնիկայի հիմնական պահանջները, բ. կարողանում է պահպանել էլեկտրաանվտանգության կանոնները և պաշտպանությունը, գ. կարողանում է պահպանել հրդեհանվտանգության կանոնները և պաշտպանությունը, դ. պահպանում է ճնշնան տակ աշխատող սարքավորումների և մեխանիզմների անվտանգ շահագործման կանոնները:
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ արտադրական սանիտարիայի և հիգիենայի վերաբերյալ պահանջները
Կատարման չափանիշներ	ա. պատկերացնում է արտադրական սանիտարիայի և հիգիենայի հասկացությունները, բ. գիտի արտադրական միկրոկլիմայի վերաբերյալ նորմատիվային պահանջները, գ. գիտի արտադրական աղյուսից և ցնցումներից պաշտպանվելու միջոցները, դ. գիտի արտադրական լուսավորվածությանը ներկայացվող պահանջները և նորմերը:
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ առաջին օգնության կազմակերպումը և անհրաժեշտ միջոցները
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի ճիշտ կատարել արհեստական շնչառություն, բ. գիտի ճիշտ կատարել սրտի աշխատանքի վերականգնում, գ. գիտի դադարեցնել արյան հոսքը և դնել վիրակապ, դ. գիտի կոտրվածքների վիրակապման կարգը, ե. ճիշտ է կատարում առաջին օգնությունն այրվածքների դեպքում, զ. ճիշտ է կատարում առաջին օգնությունն էլեկտրահարման դեպքում:

Միջին մասնագիտական կրթության 3103 «Անասնաբուծություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կառողությունների մոդուլներ

ՍՈՂՈԼԻ ԱՆՎԱԾՈՒՄԸ «ԳՅՈՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԿԵՆՂԱՆԻՆԵՐԻ ԵՎ ԹՈՂՈՒՆԵՐԻ ԱՍԱՏՈՄԻԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԻ ԱՌԱՋԱՎԱԾԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ»

Մոդուլի դասիք	ԱԲԾ-4- 08-001
Մոդուլի նպատակը	Ուսանողը ուսումնառության ընթացքում պետք է գաղափար կազմի գյուղատնտեսական տարրեր կենդատեսակների կմախրի կառուցվածքի, ներքին սեկրետիայի ապարատի, բազմացման օրգանների և զգայարանների գործունեությանը:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Բնութագրել խոշոր և մանր եղջերավոր կենդանիների, թռչունների անատոմիական կառուցվածք և կմախրի առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. խոշոր եղջերավոր կենդանիների անատոմիական կառուցվածքի նկարագիրը կատարված է ճիշտ, բ. մանր եղջերավոր կենդանիների անատոմիական կառուցվածքի նկարագիրը կատարված է ճիշտ, գ. թռչունների անատոմիական կառուցվածքի նկարագիրը կատարված է ճիշտ:
Ուսումնառության արդյունք 2	Բնութագրել կենդանիների ներքին սեկրետիայի ապարատի գործունեությունը և առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. խոշոր եղջերավոր կենդանիների ներքին սեկրետիայի ապարատի գործունեության առանձնահատկությունները բացահայտված են ամբողջովին և ճիշտ, բ. մանր եղջերավոր կենդանիների ներքին սեկրետիայի ապարատի գործունեության առանձնահատկությունները բացահայտված են ամբողջովին և ճիշտ, գ. թռչունների ներքին սեկրետիայի ապարատի գործունեության առանձնահատկությունները բացահայտված են ամբողջովին և ճիշտ:
Ուսումնառության արդյունք 3	Կենդանիների զգայարանների և բազմացման օրգանների ֆունկցիոնալ գործունեության առանձնահատկություններին
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի գյուղատնտեսական կենդանիների ներքին օրգանների գործունեության առանձնահատկությունները բ. գիտի գյուղատնտեսական կենդանիների զգայարանների նշանակության և գործունեության առանձնահատկությունների վերաբերյալ լիարժեք գիտելիքներ:

ՍՈՂՈԼԻ ԱՆՎԱԾՈՒՄԸ «ԳՅՈՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԿԵՆՂԱՆԻՆԵՐԻ ԲԶՁԻՇԱՆԵՐԻ ԵՎ ԴՅՈՒՍՎԱԾՔՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԻ ԱՌԱՋԱՎԱԾԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ»

Մոդուլի դասիք	ԱԲԾ-4-08-002
Մոդուլի նպատակը	Կենդանու ֆիզիոլոգիայի ուսումնասիրությունը ունի բացարիկ նշանակություն: Այն հնարավորություն է տալիս ուսումնասիրել օրգանիզմում ընթացող կենսական պրոցեսները և անհատական զարգացման առանձնահատկությունները:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը յուրացնելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել՝ «Գյուղատնտեսական կենդանիների և թռչունների անատոմիական կառուցվածքի առանձնահատկությունները» մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված չափանիշների բավարար

	մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՍՏԱՐՄԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1 Կատարման չափանիշներ	Բջիջների կառուցվածքը և հյուսվածքների տեսակները ա. բջիջների կառուցվածքի բազմացման և նյութափոխանակության իմացություն, բ. հյուսվածքների տիպերի և կառուցվածքի իմացություն:
ՈՒՍՏԱՐՄԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2 Կատարման չափանիշներ	Օրգանիզմի և արտաքին միջավայրի միջև գործող կապի առանձնահատկությունները ա. օրգանիզմի անհատական զարգացման առանձնահատկությունների տիրապետում, բ. օրգանիզմի ֆիզիոլոգիական պրոցեսների և միջավայրի միջև գործող միասնական կապի պատկերում:
ՄՈՂՈԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀՈՂԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ԴԱՄԱԿԱՐԳԵՐ»	
Մողոլի դասիք	ԱԲԾ-4-08-003
Մողոլի նպատակը	Այս մողոլը նախատեսված է Անասնաբույժ որակավորմամբ մասնագետի պատրաստման համար: Մողոլի նպատակն է տալ գիտելիքներ հողի մշակման նպատակների և խնդիրների, հողի մշակման հիմնական և մակերեսային համակարգերի, նրանց կիրառման եղանակների և ձևերի մասին, կապված բույսերի աճի և զարգացման համար համապատասխան պահանջների և հողային պայմանների ստեղծման հետ:
Մողոլի տևողությունը	50 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մողոլի գնահատման կարգը	Մողոլի գնահատման ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովումն է:
ՈՒՍՏԱՐՄԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Կարողանում է ճիշտ շարադրել հողի մշակությանը անհրաժեշտ խնդիրները, նրանց իրականացման տեխնոլոգիական գործընթացները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է հիմնավորել հողի մշակման անհրաժեշտությունը և նրա հետ կապված խնդիրները, բ. կարողանում է շարադրել հողի մշակման տեխնոլոգիական գործընթացները:
ՈՒՍՏԱՐՄԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Կարողանում է ներկայացնել հողի հիմնական և մակերեսային մշակումների եղանակները և ձևերը, հողային գործոնների նկատմամբ մշակաբույսերի պահանջների առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. տիրապետում է հողի հիմնակամ և մակերեսային մշակման եղանակներին, բ. կարողանում է հիմնավորել գործոնների նկատմամբ մշակաբույսերի պահանջները:
ՈՒՍՏԱՐՄԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Կարողանում է ճիշտ բնութագրել հողի մշակման համակարգերը, նրա բաղկացուցիչ տարրերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում հողի մշակման համակարգերը տարրեր բնակլիմայական գտնիներում, բ. կարողանում է ներկայացնել հողի նախացանքային, ցանքային և հետցանքյա գործընթացները, գ. ճիշտ է բնութագրում բերքահավաքին հաջորդող գործընթացները:
ՈՒՍՏԱՐՄԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Կարողանում է ճիշտ շարադրել ցելերի տեսակների մշակման առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բնութագրում ցելերի էությունը և տեսակները, բ. կարողանում է ճիշտ ներկայացնել ցելերի կիրառման պայմանները, գ. տիրապետում է ցելերի կատարման տեխնոլոգիաներին:
ՄՈՂՈԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԳՅՈՒՂԱՏՏԵՍԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԵՎ ՍԱՐՁԱԿՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՇԱՅԱԳՈՐԾՈՒՄ»	
Մողոլի դասիք	ԱԲԾ-4- 08-004
Մողոլի նպատակը	Այս մողոլը նախատեսված «Անասնաբույժ» որակավորմամբ մասնագետի պատրաստման համար: Մողոլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ ավտոմոբիլների, տրակտորների, գյուղատնտեսական մեքենաների, անասնապահական տեխակայանների և սարքավորումների տեսակների, կառուցվածքի, շահագործման և տեխնիկական սպասարկումների լիարժեք կոմպլեկտավորման, աշխատանքների տեխնոլոգիական գործընթացների ձևավորման, շահագործման, ինչպես նաև պահանջնում իրականացնելու կարողություններ:

Սողուլի տևողությունը	54 ժամ
Սուտքային պահանջները	Չկան
Մողուլի գնահատման կարգը	Մողուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովումն է:
ՈՒսումնառության արդյունք 1	Կարողանում է ներկայացնել մեքենաների համակարգը, և դասակարգել բուսաբուծական և անասնապահական մթերքների արտադրության տեխնոլոգիական գործընթացների համար մեքենայացման և ավտոմատացման միջոցները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է դասակարգել բուսաբուծական և անասնապահական մթերքների արտադրության գործընթացները, բ. ճիշտ է ընտրում տնտեսության անհրաժեշտ տեխնիկական միջոցները:
ՈՒսումնառության արդյունք 2	Կարողանում է հստակ շարադրել գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների կառուցվածքը, տեխնիկական և շահագործական ցուցանիշները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում մեքենաների կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը, բ. ընտրում կան որոշում է տեխնիկական միջոցների շահագործական ցուցանիշները:
ՈՒսումնառության արդյունք 3	Կազմում է մեքենայական ագրեգատներ, որոշել նրանց կազմն, քանակը, վառելանյութերի և քսայուղերի տեսակը և քանակը
Կատարման չափանիշներ	ա. ըստ սահմանված ագրոխամետների և աշխատանքի ծավալի որոշում է մեքենայական ագրեգատների, վառելանյութերի և քսայուղերի քանակը, բ. կազմում է տրակտորների և ավտոմոբիլների ծանրաբեռնվածության գրաֆիկներ:
ՈՒսումնառության արդյունք 4	Դասակարգում է տեխնիկական սպասարկումների տեսակները և որոշել նրանց քանակը
Կատարման չափանիշներ	ա. ըստ գործող չափորոշիչների որոշում է տեխնիկական սպասարկումների և նորոգումների տեսակները, քանակը և կատարման ժամկետները, բ. կազմում է տրակտորների, ավտոմոբիլների, գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների աշխատանքի պլան գրաֆիկը:
ՈՒսումնառության արդյունք 5	Կարողանում է ճիշտ շարադրել մեքենաների պահպանման եղանակները և գործընթացները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում տեխնիկայի պահպանման դրույթներն և հրահանգները, բ. ճիշտ է շարադրում բաց, փակ և կոմբինացված պահպանման եղանակների առանձնահատկությունները, գ. կարողանում է պահպանման ժամանակ ընտրել խնամքի և տեխնիկական սպասարկման միջոցներ և կատարել տեխնիկական սպասարկում, դ. կարողանում է պահպանման ժամանակ ձեռնարկել հակարդեհային միջոցառումներ և ընտրել համապատասխան միջոցներ:
ՈՒսումնառության արդյունք 6	Կարողանում է շարադրել տրակտորային ագրեգատների և ավտոմոբիլների վարման անվտանգության կանոնները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում տրակտորների և ավտոմեքենաների վրա աշխատելու ժամանակ կիրառվող անվտանգության կանոնները, բ. կարողանում հաղորդել տրակտորիստին և ավտովարորդին անհրաժեշտ հոգեֆիզիկական և հոգեկան պահանջվող հատկություններ:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՏՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԼՈՒՇՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մողուլի դասիքը	ԱԲԾ-4- 08-005
Մողուլի նպատակը	Մողուլի նպատակն է ուսանողներին տալ գիտելիքներ գյուղատնտեսության վիճակագրության հիմնական հասկացությունների, մեթոդների բացարձակ և հարաբերական միջին մեծությունների, վիճակագրական

	բաշխումների, ընտրանքային դիտարկման, սոցիալ-տնտեսական երևոյթների փոխադարձ կապերի, դինամիկ շարքերի, ինդեքսների և դրանց օգտագործման, վիճակագրական ցուցանիշների խմբավորման մեթոդների և տարրեր գործոնների ազդեցության պատճառահետևանքային կապերի վերաբերյալ:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Սուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի «Տնտեսագիտության հիմունքներ» և «Համակարգչային օպերատորության հիմունքներ» առարկաները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողական յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանում է ճիշտ շարադրել վիճակագրական հիմնական հասկացությունները, կազմել աղյուսակներ, հաշվարկել միջին և հարաբերական մեծություններ, դինամիկ շարքեր
Կատարման չափանիշներ	ա. կատարում է վիճակագրական դիտարկումներ, լրացնում է վիճակագրական փաստաթղթեր, բ. ճիշտ է հաշվարկում հարաբերական և բացարձակ միջին մեծությունները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Կատարում է գյուղատնտեսության հիմնական ցուցանիշների՝ բերքատվության, անասնագլխարանակի, մթերատվության, կերերի վրա ազդող գործոնների վիճակագրական վերլուծություն
Կատարման չափանիշներ	Կարողանում է կատարել տնտեսության օրինակով վիճակագրական վերլուծություն՝ բացարձակ և հարաբերական վիճակագրական մեծությունների, միջին մեծությունների, կարիքացիայի ցուցանիշների, դինամիկ շարքերի օգնությամբ բուսաբուծության ճյուղի և անասնաբուծության ճյուղի ցուցանիշների ուղղությամբ (ցանքատարածությունների, բերքի, բերքատվության, համախառն բերքի, հոտի վերարտադրության, մթերատվության, գլխարանակի շարժի փոփոխությունները, դինամիկան):
Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանում է հավաքել տեղեկատու նյութեր, կազմել ժամանակային շարքեր և կատարել դրա գնահատումը
Կատարման չափանիշներ	ճիշտ է բնութագրում ժամանակային շարքը, կազմում այն և կատարում գնահատում թվային բնութագրիների վերաբերյալ:
Ուսումնառության արդյունք 4	Կարողանում է կատարել արտադրության վրա կատարված ծախսերի վրա ազդող գործոնների վերլուծությունը
Կատարման չափանիշներ	ճիշտ է ներկայացնում տարբեր արտադրանքների վրա կատարվող ծախսերի կազմը, կառուցվածքը, դրանց վրա ազդող գործոնները և կարողանում է վերլուծության հիման վրա հաշվարկել յուրաքանչյուր գործոնի ազդեցության աստիճանը:
Ուսումնառության արդյունք 5	Կատարում է շահույթի և շահութաբերության վրա ազդեղ ցուցանիշների վերլուծությունը
Կատարման չափանիշներ	Կոնկրետ տնտեսության տվյալների հիման կատարում է եկամուտների, շահույթի և շահութաբերության ցուցանիշների հաշվարկը և տարբեր գործոնների ազդեցության հետևանքով փոփոխությունները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱԾՈՒՄԸ «ՑԱՆՔԱԾՐՁԱՍԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՍՏԱԿՐՈԳԸ ԵՎ ՆՐԱՆՑ ԱՌԱՋԱՎԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիցը	ԱԲԾ-4- 08-006
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ ցանքաշրջանառության մեջ տարբեր մշակաբույսերի և ցելերի նշանակության, մոնունշակաբույսի վնասակարության, նախորդող մշակաբույսի ընտրության, ցանքաշրջանառության ագրոտեխնիկայի, կերային դաշտային և հատուկ ցանքաշրջանառությունների կիրառման պայմանների, ջրովի, անջրովի և մելորացված հողերում կիրառվող ցանքաշրջանառությունների, նրանց սահմանման և նախագծման վերաբերյալ:
Մոդուլի տևողությունը	50 ժամ
Սուտքային պահանջները	Ուսանողը նախապես պետք է տիրապետի «Երկրագործության հիմունքներ» մոդուլին
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովումն է:

ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Կարողանում է հիմնավորել մենամշակաբույսի վնասակարությունը և նախորդող մշակաբույսի դերը և ընտրությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է հիմնավորում նույն դաշտում անընդմեջ նույն մշակաբույսի մշակման վնասակարությունը, բ. ճիշտ է ներկայացնում նախորդող մշակաբույսի դերը և ընտրությունը և նրանց ազդեցությունը հողի բերրիության վրա:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Կարողանում է դասակարգել ցանքաշրջանառությունների տեսակները և նրանց կիրառման պայմանները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է դասակարգում ցանքաշրջանառությունների տեսակները, բ. ճիշտ է ներկայացնում ցանքաշրջանառությունների կիրառման պայմանները:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Կարողանում է ներկայացնել ցանքաշրջանառության ագրոտեխնիկական հիմնվորումները
Կատարման չափանիշներ	ճիշտ է շարադրում ցանքաշրջանառության ագրոտեխնիկական հիմնվորումները:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Կարողանում է շարադրել կերային, դաշտային և հասուկ ցանքաշրջանառությունների կիրառման, պայմանները և նշանակությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում կերային, դաշտային և հասուկ ցանքաշրջանառությունների կիրառման պայմանները, բ. ճիշտ է նեկարաբանում կերային, դաշտային և հասուկ ցանքաշրջանառությունների նշանակությունը:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5	Կարողանում է հիմնավորել ջրովի, անջրդի և մելիորացված հողերում կիրավովող ցանքաշրջանառությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է կազմել ջրովի և անջրդի պայմաններում կիրավովող ցանքաշրջանառությունների նախագծեր, բ. ճիշտ է ներկայացնում մելիորացված հողերում կիրավովող ցանքաշրջանառությունները:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 6	Կարողանում է կազմել ցանքաշրջանառությունների նախագծեր՝ սահմանելով մասնագիտացման ուղղությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. տիրապետում է ցանքաշրջանառությունների սահմանմանդրույթներին, բ. կարողանում է կատարել ցանքաշրջանառությունների նախագծում:

ՍՊՈԴՈՎԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԺՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»

Սոդուլի դասիչը	ԱԲԾ-4- 08-007
Սոդուլի նպատակը	Այս մոդուլը մշակվել է հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ անասնապահության օգրգացման գործընթացում անասնաբուժա-սանիտարական միջոցառումները խիստ անհրաժեշտ են, ուստի դրանց վերաբերյալ գիտելիքի ձեռքբերումը ունի կարևոր նշանակություն, ինչպես անասնապահական մթերքների արտադրության, այպես էլ առողջ կենդանիներ ունենալու համար: Մասնագետը պետք է ունենա ընդհանուր պատկերացումներ վարակիչ և ոչ վարակիչ, պարագիտային և ծննդագիտա-գինեկոլոգիական հիվանդությունների վերաբերյալ:
Սոդուլի տևականությունը	120 ժամ
Մուտքային պահանջները	Մոդուլն ամբողջական յուրացնելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել՝ «Գյուղատնտեսական կենդանիների և թռչունների անասնապահումիական կառուցվածքի առանձնահատկությունները», «Գյուղատնտեսական կենդանիների տարրեր քիչների և հյուսվածքների կառուցվածքի առանձնահատկությունները» մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Անասնաբուժության ընդհանուր հիմնությունների բնորոշում
Կատարման չափանիշներ	ա. ըստ առաջադրանքի հիմնավորել անասնաբուժության ընդհանուր հիմնությունը, բ. պատկերացում ունենա անասնաբուժա-սանիտարական հիմնական միջոցառումներին, անհրաժեշտության դեպքում կատարի վարակիչ և ոչ վարակիչ հիվանդությունների նկատմամաբ կանխարգելիչ միջոցներ:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Թվարկի անասնաբուժա-սանիտարական հիմնական միջոցառումները վարակիչ և ոչ վարակիչ հիվանդությունների նկատմամաբ
Կատարման չափանիշներ	ա. պատկերացում ունենա անասնաբուժա-սանիտարական հիմնական միջոցառումների կիրառման անհրաժեշտությունը վարակիչ հիվանդությունների դեպքում,

	բ. պատկերացում ունենա անասնաբուժա-սանհիտարական հիմնական միջոցառումների կիրառական անհրաժեշտությունը ոչ վարակիչ հիվանդությունների դեպքում, գ. պատկերացում կազմի պարագիտային հիվանդությունների/ ենթամաշկային բոռ, ցիստիցերկող և էխինոկոլող/ մասին:
ՈՒՍՈՒՄՆԱԹՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Կարողանա գնահատել տնտեսությունում անասնաբուժական իրավիճակը և համապատասխան միջոցներ ձեռքարնել կենդանիների տարբեր հիվանդությունների նկատմամարք
Կատարման չափանիշներ	ա. գնահատի տնտեսությունում անասնաբուժական իրավիճակը, բ. պատկերացում ունենա հեշտոցի արտանետման, վիժուների առաջացման և ընկերքի պահվելու պատճառների վերաբերյալ, գ. գաղափար կազմի կրծարորդի առաջացման, արգանդի բարախային բորբոքումների մասին, դ. տարբերակում է ծննդագիտա-գինեկոլոգիական հիվանդությունները այլ հիվանդություններից:
ՈՒՍՈՒՄՆԱԹՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Նկարագրի վիրաբուժական և ներքին ոչ վարակիչ հիվանդությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. հստակ և ճիշտ է պատկերացում գյուղատնտեսական կենդանիների առավել տարածված ներքին ոչ վարակիչ հիվանդությունները, բ. կոտրվածների ու այրվածքների տիպերը բնորոշում է ճիշտ, առաջին օգնության միջոցներին տիրապետում է անաբողջովին:
ՄՈՂՈԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԳՅՈՒՂԱՏՏԵՍԱԿԱՆ ԿԵՆՍԱՆԻԵՐԻ ՔԻՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲՈՒԺՄԱՆ ԵՎ ՎԱՐԱԿԻ ՏԱՐԱԾՄԱՆ ԿԱՆԱՐՁԵԼՈՒ»	
Մողոլի դասիչը	ԱԲԾ-4- 08-008
Մողոլի նպատակը	Մողոլի նպատակն է մասնագետին տալ գիտելիքներ գյուղատնտեսական կենդանիների հիվանդությունների բուժման և վարակի տարածման կանխարգելման պայքարի միջոցառումների կազմակերպման վերաբերյալ:
Մողոլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մողոլը ուսումնասիրելու համար նախապես անհրաժեշտ է ուսումնասիրել «Անասնաբուժության հիմունքները» մոդուլը:
Մողոլի գնահատման կարգը	Մողոլը ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովումն է:
ՈՒՍՈՒՄՆԱԹՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Կարողանում է թվարկել և կազմակերպել խոշոր եղջերավոր և մանր եղջերավոր կենդանիների ինֆեկցիոն, ինվազիոն, վիրաբուժական, գինեկոլոգիական և թերապևտիկ հիվանդությունների բուժման և վարակի տարածման կանխարգելիչ աշխատանքները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է շարադրել խոշոր եղջերավոր և մանր եղջերավոր կենդանիների ինֆեկցիոն հիվանդությունների ախտորոշման, բուժման և վարակի տարածման կանխարգելման աշխատանքային գործընթացները, բ. կարողանում է շարադրել խոշոր եղջերավոր և մանր եղջերավոր կենդանիների ինվազիոն հիվանդությունների ախտորոշման, բուժման և վարակի տարածման կանխարգելման աշխատանքային գործընթացները, գ. կարողանում է շարադրել խոշոր եղջերավոր և մանր եղջերավոր կենդանիների վիրաբուժական աշխատանքները, ծանոթ է վիրաբուժական գործիքներին, կարողանում է ճիշտ ախտորոշել և կատարել վիրահատություն, դ. կարողանում է շարադրել խոշոր եղջերավոր և մանր եղջերավոր կենդանիների գինեկոլոգիական հիվանդությունների ախտորոշման, բուժման և կանխարգելման հիմնական աշխատանքները, ե. կարողանում է շարադրել խոշոր եղջերավոր և մանր եղջերավոր կենդանիների թերապևտիկ հիվանդությունները, նրանց կլինիկական նշանները, ախտորոշումը և բուժումը:
ՈՒՍՈՒՄՆԱԹՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Կարողանում է թվարկել և կազմակերպել խոզերի ինֆեկցիոն, ինվազիոն, գինեկոլոգիական և թերապևտիկ

	հիվարությունների բուժման և վարակի տարածման կանխարգելիչ աշխատանքները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է շարադրել խոզերի հֆեկցիոն հիվանդությունների ախտորոշման, բուժման և վարակի տարածման կանխարգելման աշխատանքային գործընթացները, բ. կարողանում է շարադրել խոզերի հնվազիոն հիվանդությունների ախտորոշման, բուժման և վարակի տարածման կանխարգելման աշխատանքային գործընթացները, գ. կարողանում է շարադրել խոզերի վիրաբուժական աշխատանքները, ծանոթ է վիրաբուժական գործիքներին, կարողանում է ճիշտ ախտորոշել և կատարել վիրահատություն, դ. կարողանում է շարադրել խոզերի գինեկոլոգիական հիվանդությունների ախտորոշման, բուժման և կանխարգելման հիմնական աշխատանքները, ե. կարողանում է շարադրել խոզերի թերապևտիկ հիվանդությունները, նրանց կլինիկական նշանները, ախտորոշումը և բուժումը:
Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանում է թվարկել և կազմակերպել թռչունների հնֆեկցիոն, ինվազիոն, վիրաբուժական և թերապևտիկ հիվանդությունների բուժման և վարակի տարածման կանխարգելիչ աշխատանքները, բուժումը և պայքարի միջոցառումները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է շարադրել թռչունների հֆեկցիոն հիվանդությունների ախտորոշման, բուժման և վարակի տարածման կանխարգելման աշխատանքային գործընթացները, բ. կարողանում է շարադրել թռչունների ինվազիոն հիվանդությունների ախտորոշման, բուժման և վարակի տարածման կանխարգելման աշխատանքային գործընթացները, գ. կարողանում է շարադրել թռչունների վիրաբուժական աշխատանքները, ծանոթ է վիրաբուժական գործիքներին, կարողանում է ճիշտ ախտորոշել և կատարել վիրահատություն, դ. կարողանում է շարադրել թռչունների գինեկոլոգիական հիվանդությունների ախտորոշման, բուժման և կանխարգելման հիմնական աշխատանքները, ե. կարողանում է շարադրել թռչունների թերապևտիկ հիվանդությունները, նրանց կլինիկական նշանները, ախտորոշումը և բուժումը:
Ուսումնառության արդյունք 4	Կարողանում է թվարկել և կազմակերպել ձիերի հնֆեկցիոն, ինվազիոն, վիրաբուժական և թերապևտիկ հիվանդությունների բուժման և վարակի տարածման կանխարգելիչ աշխատանքները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է շարադրել ձիերի հֆեկցիոն հիվանդությունների ախտորոշման, բուժման և վարակի տարածման կանխարգելման աշխատանքային գործընթացները, բ. կարողանում է շարադրել ձիերի ինվազիոն հիվանդությունների ախտորոշման, բուժման և վարակի տարածման կանխարգելման աշխատանքային գործընթացները, գ. կարողանում է շարադրել ձիերի վիրաբուժական աշխատանքները, ծանոթ է վիրաբուժական գործիքներին, կարողանում է ճիշտ ախտորոշել և կատարել վիրահատություն, դ. կարողանում է շարադրել ձիերի գինեկոլոգիական հիվանդությունների ախտորոշման, բուժման և կանխարգելման հիմնական աշխատանքները, ե. կարողանում է շարադրել ձիերի թերապևտիկ հիվանդությունները, նրանց կլինիկական նշանները, ախտորոշումը և բուժումը:
ՄՈՂՈԱԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՍԱՍՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ՍԱՍԻՏԱՐԻԱՅԻ ԵՎ ԶՈՐԻԳԵՍԱՅԻ ԴԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ »	
Մողուլի դասիքը	ԱԲԾ-4- 08-009
Մողուլի նպատակը	Այս մողուլը մշակվել է ուսումնասիրելու անամարտական անհտարիայի հիմնական պահանջներն ու նորմատիվները, անասնաշենքի հիգիենիկ պահանջները (օդի չերմություն, խոնավություն, գազային

	բաղադրություն, լուսավորվածություն, պահվածքի խտություն), ֆերմաների կառուցման վայրի ճիշտ ընտրությունը, պահվածքի եղանակներին, շենքերի պլանավորմանն ու կահավորմանը:
Սողուկի տևադրությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջմերը	Այս մոդուլը յուրացնելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել «Անասնաբուժության հիմունքներ» մոդուլը:
Սողուկի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողական՝ սահմանված չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Անասնաբուժական սանիտարիա
Կատարման չափանիշներ	ա. պատկերացում կազմի անասնաբուժական սանիտարիայի ընդհանուր դրույթների վերաբերյալ, բ. պատկերացում կազմի անասնաբուժական սանիտարիայի ընդունված չափորոշչներին և կիրառվող մեթոդներին, գ. պատկերացնի անասնաբուժական սանիտարիայի և սննդի անվտանգության ընդունված օրենքները և իրավական ակտերը:
Ուսումնառության արդյունք 2	Զողովագործության հիմունքները
Կատարման չափանիշներ	ա. պատկերացում ունենա հողամասի ընտրության, անասնաշենքի և օժանդակ շինությունների տեղաբաշխման մասին, բ. պատկերացում կազմի կենդանիների խնամքի հիգիենայի և գրուանքի մասին, գ. կենդանիների արոտային պահվածքի հիգիենայի մասին:
ՄՈՂՈԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԿԵՐԱՅԻՆ ԼՐԱՑԱԿԵՐԵՐԸ ՈՐՊԵՍ ԿԵՆԴԱՆԵՐԻ ՄԹԵՐԱՏՎՈՒԹՅԱՍ ԲԱՐՁՐԱՑՄԱՆ ԳՈՐԾՈՆ»	
Սողուկի դասիչը	ԱԲԾ-4- 08-010
Սողուկի նպատակը	Դանքային նյութերից և վիտամիններից բացի կան նաև մի շարք այլ օգտակար նյութեր, որոնք հավելումների ձևով տրվում են կերի հետ՝ ինչպես կենդանիների առողջությունը պահպանելու, մթերատվությունը բարձրացնելու, այնպես էլ սննդանյութերի մարսելիությունը բարելավելու համար: Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տրամադրել համապատասխան գիտելիքներ կերային լրացակերերի վերաբերյալ և դրանց օգտագործման հնարավորությունները աշխատանքային հետագա գործընթացում:
Սողուկի տևադրությունը	70 ժամ
Մուտքային պահանջմերը	Այս մոդուլը ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է յուրացնել «Կերերի դասակարգումը, քիմիական կազմը և սննդարարությունը» մոդուլը:
Սողուկի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողական՝ սահմանված չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Բնութագրել գյուղատնտեսական կենդանիների տարրեր սեռահասակային խմբերի կերաբաժիններում օգտագործվող լրացակերերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բնութագրում կերային հակաբիոտիկները, նախաբիոտիկները, օրգանական թքուները, ենուգատորները, հակաօքսիդները, բ. գյուղատնտեսական կենդանիների կերաբաժիններում լրացակերերի օգտագործման հնարավորությունները ճիշտ է նկարգորում:
Ուսումնառության արդյունք 2	Դասակարգել թռչունների կերաբաժիններում օգտագործվող լրացակերերը և տիրապետել դրանց կիրառման սկզբունքներին:
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է բնութագրում լրացակերերի օգտագործման հնարավորությունները թռչունների կերաբաժիններում, բ. ճիշտ է դասակարգում և ունի հստակ պատկերացնում թռչունների կերաբաժիններում լրացակերերի նշանակությունը:
ՄՈՂՈԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԳՅՈՒՂԱՏՏԵՍԱԿԱՆ ԿԵՆԴԱՆԵՐԻ ԿԵՐԱԿՐՈՒՄ ԵՎ ԽՆԱՄՔ»	
Սողուկի դասիչը	ԱԲԾ-4- 08-011
Սողուկի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է տալ գիտելիքներ գյուղատնտեսական կենդանիների կերակրման, առանձին սեռահասակային

	խմբերի համար կազմվող լիարժեք կերաբաժնների, կերամիավորի, թիոպեպարատների, հավելանյութերի, խնամքի, զոռհիգիենիկ և սանիտարահիգիենիկ հիմնական սկզբունքների վերաբերյալ:
Սողուկի տևողությունը	68 ժան
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար նախապես անհրաժեշտ է ուսումնասիրել «Գյուղատնտեսական կենդանիների և թչունների անատոմիական կառուցվածքի առանձնահակություններ» մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք պահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանում է հստակ շարադրել տավարի կերակրման և խնամքի սկզբնական հիմունքները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ սահմանում է կերամիավորը, բ. կարողանում է կազմակերպել նստիրային և արոտային շրջաններում կենդանիների ջրումը, գ. կարողանում է շարադրել լիարժեք կերաբաժնի նպատակը և նրա կազմումը տարբեր սեռահասակային խմբերի համար, դ. կարողանում է շարադրել անասնաշենքի զոռհիգիենիկ և սանիտարահիգիենիկ առաջնային պահանջները, ե. կարողանում է ճիշտ շարադրել տավարի համար նախագծվող շենքերի նորմերը:
Ուսումնառության արդյունք 2	Կարողանում է ճիշտ բնութագրել մանր եղջերավոր կենդանիների կերակրման և խնամքի հիմնական սկզբունքները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ սահմանում է կերամիավորը, բ. կարողանում է կազմակերպել նստիրային և արոտային շրջաններում կենդանիների ջրումը, գ. կարողանում է շարադրել լիարժեք կերաբաժնի նպատակը և նրա կազմումը տարբեր սեռահասակային խմբերի համար, դ. կարողանում է շարադրել անասնաշենքի զոռհիգիենիկ և սանիտարահիգիենիկ առաջնային պահանջները, ե. կարողանում է ճիշտ շարադրել մանր եղջերավոր կենդանիների համար նախագծվող շենքերի նորմերը:
Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանում է ճիշտ բնութագրել խոզերի կերակրման և խնամքի հիմնական սկզբունքները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ սահմանում է կերամիավորը, բ. կարողանում է կազմակերպել նստիրային և արոտային շրջաններում կենդանիների ջրումը, գ. կարողանում է շարադրել լիարժեք կերաբաժնի նպատակը և նրա կազմումը տարբեր սեռահասակային խմբերի համար, դ. կարողանում է շարադրել անասնաշենքի զոռհիգիենիկ և սանիտարահիգիենիկ առաջնային պահանջները, ե. կարողանում է ճիշտ շարադրել խոզերի համար նախագծվող շենքերի նորմերը:
Ուսումնառության արդյունք 4	Կարողանում է ճիշտ բնութագրել թռչունների կերակրման և խնամքի հիմնական սկզբունքները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ սահմանում է կերամիավորը, բ. կարողանում է շարադրել լիարժեք կերաբաժնի նպատակը և նրա կազմումը թռչունների առանձին տեսակների համար, գ. կարողանում է շարադրել մսատու /թրուեր/ և ածան հավերի կերակրման առանձնահատկությունները, դ. կարողանում է շարադրել անասնաշենքի զոռհիգիենիկ և սանիտարահիգիենիկ առաջնային պահանջները, ե. կարողանում է ճիշտ շարադրել թռչունների համար նախագծվող շենքերի նորմերը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՆԱՍՏԱՏԱԿԱՆ ՄԹԵՐՔՆԵՐԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ»	
Մոդուլի դասիք	ԱԲԾ-4-08-012
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ապագա մասնագետներին տալ լիարժեք գիտելիքներ գյուղ. կենդանիների և թռչունների ցեղերի աճեցման ուղարգացման, անասնաբուծության բնագավառում արտադրվող սննդամթերքների և օժանդակ արտադրանքների ստացման գործընթացի հիմնական սկզբունքների և դրանց կազմակերպման հմտությունների

	ձևավորման վերաբերյալ:
Մոդուլի տևաղությունը	68 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք պահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանում է թվարկել խոշոր եղջերավոր կենդանիների ցեղերը և շարադրում է նրանցից ստացվող սննդամբերների՝ կաթի, մսի, կաթնամսամբերների արտադրության հիմնական սկզբունքները, ինչպես նաև օժանդակ ապրանքների՝ կաշվի նախնական մշակման պրոցեսները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է շարադրել խոշոր եղջերավոր կենդանիների ցեղերը ըստ մթերատվության ուղղությունների, բ. կարողանում է շարադրել խոշոր եղջերավոր կենդանիներից ստացվող կաթի արտադրության գործընթացը և կաթնամբերների պատրաստման հիմնական սկզբունքները, գ. կարողանում է շարադրել կաթի մեջ յուղի տոկոսի որոշելու ձևը, կաթի սառեցման և պաստերելիզացիայի անհրաժեշտությունը, դ. կարողանում է շարադրել խոշոր եղջերավոր կենդանիների սպանդի եղանակները, բղված կենդանիներից ստացված մսի սպանդային ելունքի տոկոսային չափերը, մսի տեսակավորումը և մասնատումը, ե. կարողանում է շարադրել խոշոր եղջերավոր կենդանիներից ստացվող օժանդակ ապրանքների կաշվի նախնական մշակման գործընթացները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Կարողանում է շարադրել խոզերից ստացվող սննդամբերների ճարպի, մսի արտադրության հիմնական սկզբունքները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է շարադրել խոզերի ցեղերը ըստ մթերատվության ուղղությունների, բ. կարողանում է շարադրել ճարպային, մսային և բեկոնային բուման սկզբունքները, գ. կարողանում է հաշվարկել տարբեր սեռահասակային խմբերի բուման աստիճանները և սպանդային ելունքի ստացվելիք տոկոսները, դ. կարողանում է որոշել մսի, ճարպի որակը և նրա որակի վրա ազդող կերերի տեսակները ու օգտագործման չափաբաժինները:
Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանում է շարադրել մաճը եղջերավոր կենդանիների ցեղերից ստացվող մսի, բրդի, կաթի, արտադրության սկզբունքներն ու ցուցանիշներն, մորթերենի ստացման և վերամշակման գործընթացները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է շարադրել մաճը եղջերավոր կենդանիներից ստացվող կաթի արտադրության և կաթնամբերների պատրաստման հիմնական սկզբունքները, բ. կարողանում է շարադրել մաճը եղջերավոր կենդանիների բուման եղանակները, ինչպես նաև մսի արտադրության սկզբունքները, գ. կարողանում է կազմակերպել խուզի աշխատանքները և կարողանում է տարբերել տարբեր տեսակի և որակի բրդեղենի նորմերը, դ. կարողանում է շարադրել ոչխարենու և գառնենու ստացման սկզբունքները:
Ուսումնառության արդյունք 4	ճանաչում է ՀՀ բուծվող թռչունների ցեղերը, թռչնամսի, ձվի, արտադրության սկզբունքները, ինկուբատորային պայմաններում հավի ճտերի ստացման գործընթացները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է շարադրել ՀՀ-ում բուծվող հավերի ցեղերը և ձվի արտադրության հիմնական սկզբունքները, բ. կարողանում է շարադրել բրոյլերային ճտերի աճեցման սկզբունքները և թռչնամսի արտադրության գործընթացը, գ. կարողանում է կազմակերպել հավի ձվի ինկուբացիան և նրա պահանջները:
Ուսումնառության արդյունք 5	Կարողանում է ճիշտ շարադրել ձկնաբուծական արհեստական լճակներում՝ իշխան և ծածան տեսակների ձկների

	աճեցման և ձկնկիրի ստացման հիմնական սկզբունքները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է շարադրել հշխան ձկան աճեցման հիմնական գործընթացները, ինչպես նաև ձկնկիրի ստացման սկզբունքները, բ. կարողանում է շարադրել ծածանի աճեցման ձևերն ու ձկնկիրի ստացման սկզբունքները:
ՄՈՂՈԼԻ ԱՆՎԱՍՈՒՄԸ «ԳՅՈՒԱՏՏԵՍԱԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ»	
Մողոլի դասիչը	ԱԲԾ-4- 08-013
Մողոլի նպատակը	Մողոլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ ագրարային ոլորտում տնտեսվարուղ սուբյեկտների, ընկերությունների, տնտեսությունների կազմակերպման հիմունքների, նրանց կարգավիճակի, բուսաբուծության և անասնաբուծության արտադրության գործընթացների, արտադրանքի իրացման, պահպանման, կազմակերպման խնդիրների, սկզբունքների և ներողների, ինչպես նաև տնտեսության ընդհանուր ռեսուրսային ներուժի օգտագործման կազմակերպման վերաբերյալ:
Մողոլի տևողությունը	68 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մողոլի գնահատման կարգը	Մողոլի ընդունելի կատարողական յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանում է ճիշտ շարադրել տարբեր կարգավիճակ ունեցող տնտեսությունների կազմակերպման սկզբունքները և դրույթները
Կատարման չափանիշներ	Կարողանում է ճիշտ ներկայացնել տնտեսությունների կազմակերպման կարգավիճակը, դրանց կազմակերպման հիմնական սկզբունքները և սահմանում է կազմակերպման կառուցվածքի տարրերը:
Ուսումնառության արդյունք 2	Կարողանում է հաշվարկել բուսաբուծական ճյուղի կազմակերպման համար անհրաժեշտ միջոցների պահանջը, աշխատանքային գործընթացների կազմակերպման սկզբունքներն ու ներողները, կազմել մշակաբույսերի մշակության տեխնոլոգիական քարտեր
Կատարման չափանիշներ	Ինքնուրույն հաշվարկում է սերմերի, պարարտանյութերի, վառելանյութերի պահանջը, որոշում ապահովածության մակարդակը, հստակ ներկայացնում աշխատանքի կազմակերպման սկզբունքները և կազմում մշակաբույսերի տեխնոլոգիական քարտեր:
Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանում է ճիշտ շարադրել անասնաբուծական ճյուղի կազմը. աշխատանքային ռեսուրսների, արտադրամիջոցների կերերի պահանջի հաշվարկման կարգը, հիմնական աշխատանքային գործընթացների կազմակերպման սկզբունքները
Կատարման չափանիշներ	Կատարել հաշվարկների, նախրապահների, օժանդակ, բանվորների, կերերի, էլեկտրաէներգիայի, աշխատանքային գործընթացների մեթենայացնան սարքավորումների պահանջի հաշվարկը, կազմեկ կերի պահանջի հաշվարկը, դրոշել կերատեսակներով ապահովածության մակարդակը:
Ուսումնառության արդյունք 4	Կարողանում է ճիշտ շարադրել աշխատանքային կոլեկտիվների կազմակերպման սկզբունքները, մեթոդները և հաշվարկել տարբեր կատեգորիայի աշխատողների աշխատանքի վարձատրությունը
Կատարման չափանիշներ	Կարողանում է ճիշտ շարադրել և ներկայացնել կոլեկտիվների կազմակերպման հիմնական սկզբունքները, մեթոդները, անհատական և խմբային եղանակով աշխատանքի վարձատրության ձևերն ու կարգը:
Ուսումնառության արդյունք 5	Կարողանում է ճիշտ շարադրել տնտեսության ընդհանուր ռեսուրսային ներուժի (հողային, աշխատանքային, արտադրական, ֆինանսական) օգտագործման կազմակերպման սկզբունքները
Կատարման չափանիշներ	ճիշտ է շարադրում հողատեսքների առանձնահատկությունները, հողաշինարարության և հակառողիոն միջոցառումների, հողի տնօրինման, օգտագործման և վարձակալության կարգը, արտադրամիջոցների կազմը, կառուցվածքը և դրանց արդյունավետ օգտագործման ցուցանիշները, աշխատանքային ռեսուրսների կազմը և

կառուցվածքը, նշված ռեսուլսային ներուժի օգտագործման կազմակերպման սկզբունքները: ՄՈՂՈԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԾԱԿԱՆ ԾԱԳՈՒՄ ՌԻԵՑՈՂ ՄԹԵՐՁՆԵՐԻ ՊԱՐՊԱՆՈՒՄ ԵՎ ՎԵՐԱՄՇԱԿՈՒՄ»	
Մողոլի դասիչը	ԱԲԾ-4- 08-014
Մողոլի նպատակը	Մողոլի նպատակն է ապագա մասնագետներին տալ այնպիսի գիտելիքներ, որպեսզի նրանք լիարժեք տիրապետեն անասնաբուծական մթերքների վերամշակման, պահպանման գործնքացի սկզբունքներին ինչպես նաև կարողանան իրացնել այն:
Մողոլի տևողությունը	50 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մողուլն ուսումնասիրելու համար նախապես անհրաժեշտ է ուսումնասիրել Դաշտային մշակաբույսերի մշակության և բերքահավաքի տեխնոլոգիաները» և Կերային մշակաբույսերի արտադրանքի արտադրության տեխնոլոգիա մողուլները:
Մողոլի գնահատման կարգը	Մողոլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանում է շարադրել և իրականացնել տավարաբուծական արտադրանքների՝ կաթի, մսի, կաթնամսամթերքների, պանրի, կարաքի, թթվասերի, երշիկի արտադրությունը վերամշակման ու պահպանման սկզբունքներն ինչպես նաև կաշվի նախնական վերամշակման և պահպանման գործնքացները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է կազմակերպել կաթի ստացման, վերամշակման, սառեցման և պահպանման հիմնական աշխատանքները, բ. կարողանում է կազմակերպել կաթնամթերքների՝ պանրի, կարաքի, թթվասերի, կաթնաշորի ստացման գործնքացը, նրանց վերամշակման և պահպանման հիմնական աշխատանքները, գ. ճիշտ է շարադրում մորթից ստացվող մսեղիքի մասնատումը, մսի սառեցման սկզբունքը ու պահպանման գործնքացը, դ. ճիշտ է շարադրում մսամթերքների՝ երշիկների, նրբերշիկների ստացման վերամշակման և պահպանման հիմնական սկզբունքները, ե. ճիշտ է շարադրում տավարաբուծությունից ստացվող կաշվի վերամշակման և պահպանման հիմնական սկզբունքները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Կարողանում է շարադրել խոզաբուծությունից ստացվող մթերքների՝ մսի, ճարպի, կաշվի վերամշակման ու պահպանման հիմնական սկզբունքները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է շարադրել խոզերի մորթից ստացվող մսի մասնատման, սառեցման, վերամշակման ու պահպանման սկզբունքները, բ. կարողանում է շարադրել ճարպի ստացման, վերամշակման և պահպանման գործնքացները, գ. կարողանում է շարադրել կաշվի ստացման գործնքացը, նրա նախնական վերամշակումը և պահպանումը:
Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանում է հստակ շարադրել մանր եղցերավոր կենդանիներից ստացվող մթերքների՝ կաթի, մսի, կաթնամսամթերքների վերամշակման ու պահպանման հիմնական սկզբունքները, ինչպես նաև օժանդակ ապրանքների՝ բրդի, ոչխարենու և գառնենու վերամշակման ու պահպանման գործնքացները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է կազմակերպել այժի և ոչխարի կաթի ստացման գործնքացը, նրա նախնական վերամշակման ու պահպանման սկզբունքները, բ. կարողանում է շարադրել մանր եղցերավոր կենդանիներից ստացվող մսեղիքի մասնատման, վերամշակման և պահպանման հիմնական սկզբունքները, գ. կարողանում է շարադրել ոչխարի կաթից ստացվող մթերքների արտադրությունը նրանց վերամշակումն և պահպանումն,

	դ. կարողանում է շարադրել բրդի արտադրությունը, ոչխարի, խողի կազմակերպման գործընթացը, բրդի վերամշակման ու պահպանման սկզբունքները:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Կարողանում է ճիշտ շարադրել թռչնամթերքների՝ հավի, ծվի, մսի, և օժանդակ ապրանքների աղվամազի և փետուրների ստացման, վերամշակման և պահպանման գործընթացները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է շարադրել թռչնամսի ստացումն՝ մորթի գործընթացը, մսի վերամշակման և պահպանման սկզբունքները, բ. կարողանում է շարադրել հավի, ծվի, պահպանման հիմնական սկզբունքները, գ. կարողանում է շարադրել թռչնափետուրի և աղվամազի ստացման գործընթացի սկզբունքները վերամշակումն և պահպանումն:

ՄՈՂՈԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԿԵՐԵՐԻ ՊԱՐԱԾՈՅԱՑՈՒՄ»

Մողոլի դասիչը	ԱԲԾ-4 08-015
Մողոլի նպատակը	Գյուղատնտեսական կենդանիների առողջությունը պահպանելու և բարձր մթերատվության հասնելու համար անհրաժեշտ է անբողջ տարվա ընթացքում պահպանվել նորմավորված կերակրում: Զմեռային պայմաններում կենդանիների լիարժեք կերակրնան նպատակով կերը պահածոյացվում է: Որակյալ պահածոյացված կեր ստանալու համար պահանջվում է համապատասխան տեսակի մշակաբույսերի բերքահավաքը կատարել սահմանված ժամանակին և ընտրել պահածոյացման ու պահպանման ճիշտ մեթոդ:
Մողոլի տևականությունը	Մողոլի ըստ մասին արդյունք կամ կատարել որակյալ կերեր, ինչը երաշխիք է անասնաբուժական մթերքների արտադրության բարձրացման համար:
Մողոլի տևականությունը	70 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մողոլի գնահատման կարգը	Մողոլը համարվում է ձեռքբերված, եթե բավարարվել են արդյունքների բավարար մակարդակը:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Տիրապետի սիլոսի պատրաստման տեխնոլոգիաներին
Կատարման չափանիշներ	ա. սիլոսի պատրաստման տեխնոլոգիաները ճիշտ է բնութագրում, բ. կերերի սիլոսացման համար սիլոսացման համար օգտագործվող մշակաբույսերի ընտրությունը ճիշտ է կատարված:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Տիրապետի պահածոյացման նյութերի օգտագործման մեթոդներին
Կատարման չափանիշներ	Պահածոյացման համար անհրաժեշտ նյութերի ընտրությունը կատարում է ճիշտ:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Տիրապետի սիլոսային տարրողությունների ծածկմանը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է պատկերացնում վերգետնյա սիլոսային տարրողությունների ծածկման աշխատանքները, բ. ճիշտ է պատկերացնում սիլոսային տարրողությունների նախագծերին, ծավալների հաշվարկմանը:

ՄՈՂՈԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՐՏԱՐԱԿԱՆ ՊՐՈՑԵՍՆԵՐԻ ՄԵՔՆԱՅԱՑՈՒՄԸ ԱՆԱՍՆԱՊԱՐԱԿԱՆ ՖԵՐՄԱՆԵՐՈՒՄ»

Մողոլի դասիչը	ԱԲԾ-4- 08-016
Մողոլի նպատակը	Այս մողոլը մշակվել է անասնապահական ֆերմաներում արտադրական գործընթացների աշխատանքների մեքենայացման անհրաժեշտությունից ելնելով: Արտադրական գործընթացների մեքենայացումը և ավտոմատացումը նպաստում է արտադրության արդյունավետության բարձրացմանը, կրծատում է միավոր արտադրանքի ինքնարժեքը: Մողոլը նախատեված է այն մասնագետների համար, ովքեր աշխատելու են համեմատաբար խոշոր տնտեսություններում, որտեղ առկա են համապատասխան սարքավորումներ և տեխնիկապես հագեցված են:
Մողոլի տևականությունը	60 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մողոլի գնահատման կարգը	Մողոլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված չափանիշների բավարար

	մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՍՈՒՄՆԱԹՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Անասնապահական ֆերմաների ջրամատակարարման, ջեռուցման, լուսավորվածության և օդափոխության սարքավորումների օգտագործման կարողություն
Կատարման չափանիշներ	ա. ջրամատակարարման սարքավորումների տեղադրման և շահագործման իմացություն, բ. լուսավորվածության և օդափոխության սարքավորումների շահագործման հմտություններ:
ՈՒՍՈՒՄՆԱԹՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Կերերի նպասապատրաստման, գոմաղրի հեռացման, կրի և խոզի ագրեգատների օգտագործման հմտություններ
Կատարման չափանիշներ	ա. կերերի նախապատրաստման և բաշխման մեքենաների օգտագործման հմտություններ, բ. գոմաղրի հեռացման, կրի և խոզի ագրեգատների շահագործման աշխատանքների տիրապետում:
ՄՈՂՈՎԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՐՏԱՌՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌՎԱՐՈՒՄ»	
Մողովլի դասիչը	ԱԲԾ-04- 08-017
Մողովլի նպատակը	Այս մողովլը մշակվել է տնտեսության ապագա մասնագետին տալ տեսական և գործնական գիտելիքներ կառավարման հասկացության, գործառույթների և մեքոների, կառավարման որպես գործնթացի մասին՝ տնտեսության շրջակա ու ներքին միջազավայրի գործոնների ազդեցության պայմաններում:
Մողովլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մողովլը ուսումնասիրելու համար նախապես անհրաժեշտ է ուսումնասիրել տնտեսագիտությանը բերաբերվող բոլոր մողովլները:
Մողովլի գնահատման կարգը	Մողովլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՍՈՒՄՆԱԹՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Կարողանում է ճիշտ շարադրել կառավարման օրենքներն ու օրինաչափությունները, կառավարիչի դերը, մոտեցումները, մակարդակները և դեկավարման ոճերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում կառավարման էությունը, մեքոդաբանությունը, սկզբունքները, դերը և գարգացման փուլերը, բ. ճիշտ է շարադրում կառավարման հարաբերությունները, կազմակերպության ձևերն ու առանձնահատկությունները, գ. կարողանում է ճիշտ շարադրել կառավարման մոտեցումները (համակարգային, իրավիճակային և գործնթացային), կառավարման մակարդակները, դեկավարման ոճերը:
ՈՒՍՈՒՄՆԱԹՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Կարողանում է ճիշտ շարադրել կառավարման գործառույթների ու դրանց բնութագրերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում կառավարման գործնթացի էությունը, կառավարման գործառույթների էությունը և դրանց դասակարգումը, բ. հստակ բնութագրում է ռազմավարական պլանավորման գործառույթի նպատակը, ձևերը և սկզբունքները, գ. կարողանում է շարադրել ռազմավարական պլանավորման գործնթացի կազմակերպման մեքոները և տեսակները, դ. կարողանում է հստակ բնութագրել կազմակերպության առաքելության, տեսլականի և նպատակների գաղափարները, ե. կարողանում է բնութագրել ռազմավարական որոշումների ընդունման գործնթացը:
ՈՒՍՈՒՄՆԱԹՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Կարողանում է բնութագրել կառավարման ներքին և արտադիքն միջավայրը, կառավարման որոշումների ընդունման և իրականացման մեթոդները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ճիշտ շարադրել կառավարման մեթոդները, կառավարչական որոշումների ընդունման կարգը, տնտեսության հանրային կառավարման համակարգը, կառավարման հիմունքները, բ. կարողանում է բնութագրել խմբերի կառավարման գործնթացը, իշխանությունը և առանձնորդումը, կազմակերպության արտաքին և ներքին միջավայրը, արտաքին միջավայրի ուղակի և անուղակի ազդեցության

	գործոնները, գ. կարողանում է ճիշտ շարադրել ներքին միջավայրի փոփոխականները, կառուցվածքը, խնդիրները, տեխնոլոգիաները և մարդկային գործոնի նշանակությունը, ներքին և արտաքին միջավայրերի փոփոխարաբերակցությունը:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Կարողանում է ճիշտ շարադրել ռազմավարական մենեջմենքի մեթոդները, նպատակները, խնդիրները, որոշումների ընդունման գործընթացը:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում ռազմավարական մենեջմենքի մոդելները, մեթոդները, կազմակերպության հիմնական նպատակները և խնդիրները, կարողանում է ճիշտ բնութագրել ռազմավարական որոշումների ընդունման գործընթացի տարրերը, կառավարման բաղադրիչները, ռազմավարության իրականացման հաջորդական քայլներն ու անհրաժեշտ միջոցները, բ. կարողանում է գնահատել ռազմավարական պլանավորման և գյուղատնտեսական բյուջեների կազմման ու կանխատեսման միջև եղած կապը, գ. կարողանում կատարել կազմակերպության ներքին ռեսուրսների վերլուծություն:

ՄՈՂՈԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒԹԵՆԸ»

Մողոլի դասիչը	ԱԲԾ-4-08-018
Մողոլի նպատակը	Աշխատանքի անվտանգության տեխնիկայի ապահովումը ունի կարևոր նշանակություն՝ արտադրական վճառվածքների կրծատման և աշխատանքի արտադրողականության բարձրացման համար:
Մողոլի տևականությունը	30 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մողոլի գնահատման կարգը	Մողոլի ընդունելի կատարողականը՝ յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Բնութագրի աշխատանքի պաշտպանության իրավական և կազմակերպչական նորմաները, տիրապետի աշխատանքի պաշտպանության օրենսդրությանը, կազմակերպի աշխատանքի պաշտպանության ծառայությունների իրականացման աշխատանքները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բնութագրում, իրականացնում աշխատանքի իրավական և կազմակերպչական նորմաները, բ. տիրապետում է աշխատանքի և հանգստի ռեժիմների իրավական նորմաներին,
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Մեքենաների և մեխանիզմների անվտանգ շահագործման պահանջների իմացություն
Կատարման չափանիշներ	ա. արտադրության պայմաններում տիրապետում է աշխատանքի ռեժիմներին, բ. տիրապետում է մեքենաների անասնապահական ֆերմաներում տեղակայված մեխանիզմների, սարքավորումների անվտանգ շահագործման աշխատանքներին:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Տիրապետի անվտանգության նորմատիվներին և կենդանիների հետ աշխատելու անվտանգության կանոններին
Կատարման չափանիշներ	ա. տիրապետում է արտադրության պայմաններում աշխատանքի անվտանգության ընդունված կանոնները, բ. տիրապետում է հանգստի, կենդանիների հետ աշխատելու անվտանգության կանոններին:

ՄՈՂՈԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԵՐԿՐԱՎՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀԻՄՈՒԹԵՆԸ»

Մողոլի դասիչը	ԱԲԾ-4-08-019
Մողոլի նպատակը	Մողոլի նպատակն է ուսանողին տրամադրել գիտելիքներ հողի կառուցվածքի և հատկությունների հողի մշակության համակարգերի, պարարտանյութերի տեսակների, ցանքաշրջանառությունների, երկրագործության հիմնական համակարգերի վերաբերյալ և, ձևավորել գյուղատնտեսական մշակաբույսերը ճանաչելու, հողի մեխանիկական կազմը որոշելու, ցանքի և պարարտանյան նորմաները հաշվարկելու կարողություններ:

Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Սուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանում է հիմնավորել հողի ֆիզիկա քիմիական հատկությունները և որոշել դրանց մեխանիկական կազմը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում հողի կազմը և հատկությունները, բ. ճիշտ է որոշում հողի նեխանիկական կազմը:
Ուսումնառության արդյունք 2	Կարողանում է շարադրել գյուղատնտեսական մշակաբույսերի մշակության պայմանները
Կատարման չափանիշներ	ճիշտ է շարադրում գյուղատնտեսական մշակաբույսերի մշակության պայմանները :
Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանում է կիրառել մոլախոտերի դեմ պայքարի միջոցառումներ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում մոլախոտերի դասակարգումը, բ. ճանաչում է մոլախոտերը արտաքին տեսքով, գ. կարողանում է կիրառել մոլախոտերի դեմ պայքարի միջոցառումները:
Ուսումնառության արդյունք 4	Կարողանում է հաշվարկել պարարտանյութերի օգտագործման նորմաները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բնութագրում պարարտանյութերի տեսակները և դրանց օգտագործման եղանակները, բ. ճիշտ է հաշվարկում պարարտանյութերի օգտագործման չափարանակները:
Ուսումնառության արդյունք 5	Կարողանում է բացատրել հողի նեխանիկական մշակման հիմնական տեխնոլոգիական պրոցեսները
Կատարման չափանիշներ	ճիշտ է բնորոշում հողի նեխանիկական մշակության հիմնական տեխնոլոգիական պրոցեսները:
Ուսումնառության արդյունք 6	Կարողանում է կազմել տվյալ գյուղատնտեսական գոտու ցանքաշրջանառությունները և երկրագործության համակարգերը
Կատարման չափանիշներ	ճիշտ է պատկերացնում գյուղատնտեսական գոտու ցանքաշրջանառությունները և երկրագործության համակարգերը:

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԲՈՒԽԱԲՈՒԾԱԿԱՆ ՄԹԵՐՔԸՆԵՐԻ ԱՐՏՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ»

Մոդուլի դասիքը	ԱԲԾ-4- 08-020
Մոդուլի նպատակը	Այս նոդուլը նախատեսված է անասնաբույժ որակավորումով մասնագետի պատրաստման համար: Մոդուլի նպատակն է ուսանողին մատուցել որոշակի գիտելիքներ դաշտային մշակաբույսերի դասակարգման, սերմնարտադրության, հացահատիկային, ձավարային, հատիկաշրջեղեն, բանջարաբուստանային և տեխնիկական մշակաբույսերի, եգիպտացրենի, կերային սորգոյի մշակության տեխնոլոգիաների, նրանց նշանակության և դերի, օգտագործման, կենսաբանական առանձնահատկությունների, աճի և զարգացման, աճի փուլերի անցման համար ունեցած պահանջների, բերքի, բերքահավաքի և պահեստավորման վերաբերյալ:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Սուտքային պահանջները	Ուսանողը պետք է նախապես ուսումնասիրած լինի «Երկրագործության հիմունքներ» նոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանա մշակաբույսերի տեսակները և մշակման տեխնոլոգիաները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բնութագրում մշակաբույսերի տեսակները, բ. ճիշտ է շարադրում մշակաբույսերի մշակության տեխնոլոգիաները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանա բերքահավաքի ժամկետները, բերքահավաքի, բերքի տեղափոխման և պահեստավորման գործընթացները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում բերքի հաստության աստիճանի որոշման ձևերը և բերքի նոտավոր քանակը, բ. կարողանում է որոշել բերքահավաքի ժամկետները,

	գ. Ծիշտ է շարադրում բերքահավաքի, բերքի տեղափոխման և պահեստավորման գործընթացները:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3 Կատարման չափանիշներ	Իմանա մշակաբույսերի մշակության մեքենայացման և խնամքի գործընթացները ա. Ծիշտ է պատկերացնում դաշտային մշակաբույսերի մշակության մեքենայացման գործընթացները, բ. Ծիշտ է շարադրում հացահատիկի խնամքի գործընթացները:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4 Կատարման չափանիշներ	Իմանա տարբեր մշակաբույսերի ցանքսի նորմաները և սերմացուի նախապատրաստումը ա. Ծիշտ է շարադրում տարբեր մշակաբույսերի ցանքսի նորմաները, բ. Ծիշտ է շարադրում սերմացուի նախապատրաստման գործընթացները:
ՄՈՂՈԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԴԱՇՏԱՅԻՆ ՄՇԱԿԱԲՈՒՅՍԵՐԻ ՄՇԱԿՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԲԵՐՔԱՐԱՎԱՔԻ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԸ»	
Մողոլի դասիչը	ԱԲԾ-4- 08-021
Մողոլի նպատակը	Մողոլի նպատակն է ուսանողին տալ որոշակի գիտելիքներ դաշտային մշակաբույսերի դասակարգման, սերմանարտադրության, հացահատիկային, ձավարային, հատիկացնդեղեն, յուղատու, եթերայուղատու, մշակաբույսերի, եգիպտացորենի, կերային սորգոյի, պալարապտուղների և մշակության տեխնոլոգիաների, կենսաբանական առանձնահատկությունների, աճի և զարգացման, աճի փուլերի անցման համար ունեցած պահանջների, բերքի, բերքահավաքի և պահեստավորման վերաբերյալ:
Մողոլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մողոլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի «ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀԻՄՈՒՆՁՆԵՐ», «ԲՈՒՍՎԱՐՈՒԾԱԿԱՆ ՄԹԵՐԸՆԵՐԻ ԱՐՏԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱԿԱ» մողոլները:
Մողոլի գնահատման կարգը	Մողոլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք պահովումն է:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1 Կատարման չափանիշներ	Իմանա դաշտային մշակաբույսերի տեսակները և մշակման տեխնոլոգիաները ա. Ծիշտ է շարադրում մշակաբույսերի տեսակները, բ. Ծիշտ է շարադրում մշակաբույսերի մշակման տեխնոլոգիաները:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2 Կատարման չափանիշներ	Իմանա դաշտային մշակաբույսերի առանձին սորտերի կենսաբանական առանձնահատկությունները կախված վեգետացիայի տևողության և մշակության ժամկետների հետ ա. Ծիշտ է շարադրում դաշտային մշակաբույսերի առանձին սորտերի կենսաբանական առանձնահատկությունները, բ. Ծիշտ է շարադրում տարբեր մշակաբույսերի վեգետացիայի տևողությունները և մշակության ժամկետները:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3 Կատարման չափանիշներ	Իմանա աճի տարբեր փուլերում ունեցած պահանջները կախված բնակլիմայական տարբեր գոտիների պայմանների հետ ա. Ծիշտ է շարադրում տարբեր գոտիների բնակլիմայական պայմանները, բ. Ծիշտ է շարադրում աճի տարբեր փուլերում առաջարկվող պահանջները:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4 Կատարման չափանիշներ	Իմանա բերքահավաքի ժամկետները, բերքահավաքի, բերքի տեղափոխման և պահեստավորման գործընթացները ա. Ծիշտ է շարադրում բերքի հաստության աստիճանի որոշման ձևերը և բերքի մոտավոր քանակը, բ. կարողանում է որոշել բերքահավաքի ժամկետները, գ. Ծիշտ է շարադրում բերքահավաքի, բերքի տեղափոխման և պահեստավորման գործընթացները:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5 Կատարման չափանիշներ	Իմանա դաշտային մշակաբույսերի մշակության մեքենայացման և խնամքի գործընթացները ա. Ծիշտ է նկարագրում դաշտային մշակաբույսերի մշակության մեքենայացման գործընթացները, բ. Ծիշտ է նկարագրում հացահատիկի խնամքի գործընթացները:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 6 Կատարման չափանիշներ	Իմանա տարբեր մշակաբույսերի ցանքսի նորմաները և սերմացուի նախապատրաստումը ա. Ծիշտ է նկարագրում տարբեր մշակաբույսերի ցանքսի նորմաները, բ. Ծիշտ է նկարագրում սերմացուի նախապատրաստման գործընթացները:

ՄՈՂՈԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԿԵՐԱՅԻՆ ՄՇԱԿԱԲՈՒՅՍԵՐԻ ԱՐՏԱԴՐԱՍՔԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ»	
Մողոլի դասիք	ԱԲԾ-4- 08-022
Մողոլի նպատակը	Այս մողոլը նախատեսված է «Անասնաբույժ» որակավորմամբ մասնագետի պատրաստման համար: Մողոլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ կերային մշակաբույսերի մշակման, ցանքի արտադրության տեխնոլոգիայի վերաբերյալ:
Մողոլի տևականությունը	60 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մողոլը ուսումնասիրելուց առաջ պետք է ուսումնասիրած լինի՝ «Երկրագործության ընդհանուր հիմունքներ», «Բուսաբուծական մթերքների արտադրության տեխնոլոգիա», «Դաշտային մշակաբույսերի մշակության և բերքահավաքի տեխնոլոգիաները» մողոլները:
Մողոլի գնահատման կարգը	Մողոլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք պահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանում է կազմակերպել ցանովի միամյա և բազմամյա կերային մշակաբույսերի՝ գարու, կերի ճակնդեղի, առվույտի, կորնգանի, հողատարացքների վար ու ցանքի գործընթացների սկզբունքները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է կազմակերպել միամյա կերային մշակաբույսերի, հողատարածքների՝ գարու, կերի ճակնդեղի, աշորայի վար ու ցանքի գործընթացների սկզբունքները, բ. կարողանում է կազմակերպել բազմամյա կերային մշակաբույսերի՝ առվույտի, կորնգանի, երեքնուկի հողատարածքների վար ու ցանքի գործընթացների սկզբունքները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Բնական արոտների և խոտհարքների, մակերեսային և արմատական բարելավման տեխնոլոգիական գործընթացների սկզբունքները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ճիշտ շարադրել բնական արոտների և խոտհարքների մակերեսային բարելավման տեխնոլոգիական գործընթացները, բ. կարողանում է ճիշտ շարադրել բնական արոտների և խոտհարքների արմատական բարելավման տեխնոլոգիական գործընթացների հիմնական սկզբունքները:
Ուսումնառության արդյունք 3	Կերերի տեսակները՝ կոպիտ, հյութալի, խտացրած, հատիկային, համակցված կերերի ստացման արտադրական սկզբունքները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում կերերի տեսակներ՝ կոպիտ, հյութալի, խտացրած, հատիկային, համակցված կերերի ստացման արտադրական սկզբունքները, բ. ճիշտ է կարողանում մեկնարանել կոպիտ կերերի՝ առվույտի, կորնգանի, գարու չոր մասսայի ստացման արտադրական սկզբունքները, նրանց օգտագործման ձևերը, գ. ճիշտ է կարողանում մեկնարանել հյութալի կերերի՝ սիլոսի, սենաժի, կերի ճակնդեղի ստացման արտադրական սկզբունքները և նրանց օգտագործման ձևերը, դ. ճիշտ է կարողանում մեկնարանել խտացրած կերերի ստացման և օգտագործման ձևերի, չափերի հիմնական սկզբունքները, ե. ճիշտ է կարողանում մեկնարանել հատիկային մշակաբույսերի՝ ցորենի, գարու, եգիպտացորենի ստացման և օգտագործման ձևերի ու չափերի հիմնական սկզբունքները, գ. ճիշտ է կարողանում մեկնարանել համակցված կերերի արտադրության տեխնոլոգիայի հիմնական սկզբունքները:
Ուսումնառության արդյունք 4	Կերային մշակաբույսերի աճեցման և արտադրության տեխնոլոգիայի սկզբունքները: Ինչպես նաև հնձի, հակավորման, տեղափոխման, պահետավորման և պահպանման աշխատանքները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է կազմակերպել կերային մշակաբույսերի աճեցման, ոռոգման, հնձի ժամկետները,

	բ. ճիշտ է շարադրում կերային մշակաբույսերի հակավորման, տեղափոխման գործընթացները, գ. ճիշտ է շարադրում սիլոսի և սենաժի պատրաստման եղանակները և ձևերը, դ. ճիշտ է կարողանում կազմակերպել կերերի պահեստավորման և որակական հատկանիշների պահպանման գործընթացները:
ՄՈՂՈԼԻ ԱՎԿԱՆՈՒՄԸ «ՍԱՐԳԵՏԻՆԳ ԵՎ ԳՅՈՒՂԱՏՏԵՍԱԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐԱՆՔԻ ՓԱԹԵԹԱՎՈՐՈՒՄ»	
Մողոլի դասիչը	ԱԲԾ 4-08-023
Մողոլի նպատակը	Այս մողոլում նպատակն է ապագա մասնագետին տրամադրել որոշակի գիտելիքներ գյուղատնտեսական արտադրանքի սպառնան առավել արդյունավետ մեթոդների, մարքետինգային ծառայությունների մատուցման, հանապատասխան փաթեթավորման մշակման, շուկաների և արտադրվող գյուղատնտեսական մթերքի ճիշտ ընտրության, գնային և գեղշային հանակարգերի կիրառման միջոցով:
Մողոլի տևողությունը	48 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մողոլի գնահատման կարգը	Մողոլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒսումնառության արդյունք 1	Մարքեթինգի էության, նպատակի, դերի, մոտեցումների, կառավարման գործընթացի և մարքեթինգի համալիրի չորս հիմնատարրերի հմացություն
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի մարքետինգի սահմանումը և դերը տնտեսությունում, բ. գիտի մարքետինգի կառավարման հիմն մոտեցումները, գ. գիտի մարքետինգի համալիրի սահմանումը և չորս հիմնատարրերը (չորս P-երը), դ. ծանոթ է մարքետինգային գործունեությունը կարգավորող օրենսդրությանը և օրենսդրական ակտերին:
ՈՒսումնառության արդյունք 2	Մարքեթինգային տեղեկատվական հանակարգերի և հետազոտությունների էություննում մեթոդները, մարքեթինգային միջավայրը
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի տեղեկատվության կարևորությունը կազմակերպության մարքետինգային ռազմավարության մշակման համար, բ. կարող է բնութագրել մարքետինգային տեղեկատվական հանակարգի բաղկացուցիչները, գ. կարող է թվարկել մարքետինգային հետազոտության անցկացման փուլերը, դ. կարող է համաետականներ անցկացնել տեղեկատվության հավաքագրման մեթոդների դրական և բացասական կողմերը, ե. կարող է թվարկել կազմակերպության ներքին և արտաքին միջավայրի հիմնական գործոնները, զ. գիտի շուկաների բաղդատման /սեգմենտացիան/ և առանձին որմնախորշի ընտրության նպատակը, ապրանքների դիրքորոշման /positioning/ գորցընթացը, է. գիտի սպառողների վարքագծի չորս հիմնական գործոնները, ը. գիտի սպառողի կողմից գնման որոշումը կայացնելու գործընթացի փուլերը:
ՈՒսումնառության արդյունք 3	Ապրանքների ստեղծման գործընթացի, ապրանքատեսակի, փաթեթավորման էության, գնի որոշման և քաղաքականության հմացություն
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի ապրանքի սահմանումը և դրանց դասակարգման հիմնական ձևերը, բ. կարող է պարզաբանել ապրանքանիշերի ստեղծման նպատակը, գ. գիտի ապրանքի փաթեթավորման դերը և գրանչումները, դ. գիտի գյուղատնտեսական ապրանքների փաթեթավորման առանձնահատկությունները, է. գիտի փաթեթավորման ստեղծման գործընթացը, փուլերը, փաթեթավորման նախագծերի գնահատման

	հիմնական չափանիշները, գ. գիտի փաթեթավորման վրա նշվող անհրաժեշտ տեղեկատվությունը, է. գիտի շուկայական մրցակցության չորս հիմնական տիպերը, Ծ. գիտի ապրանքի պահանջարկի և գնի նախնական որոշման մեթոդները, գնային քաղաքականության էությունը, թ. կարող է ներկայացնել վերջնական գնի որոշման վրա ազդող գործոնները, Ժ. գիտի գեղշերի հինգ հիմնական տեսակները և կիրառման ձևերը:
ՈՒՍՈՒՄՆԱԹՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Ապրանքների շուկայահանճան մեթոդների, մարածախ և մեծածախ առևտությունների, վաճառքի խթանման ձևերի և մեթոդների իմացություն
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի բաշխման ուղիների մակարդակները, տեսակները և գործառությունները, թ. կարող է համեմատել բեռների տեղափոխման հինգ հիմնական ձևերի կիրառումը գյուղատնտեսակն ապրանքների տեղափոխման դեպքում, գ. գիտի մանրածախ և մեծածախ առևտորվ գրաղվորների դերը ապրանքաշրջանառության գործընթացում, դ. կարող է թվարկել և բնութագրել մանրածախ առևտությաին կազմակերպությունների հինգ տեսակները, ե. կարող է թվարկել և բնութագրել մեծածախ առևտությաին կազմակերպությունների չորս տեսակները, զ. կարող է անվանել և բնութագրել ապրանքի վաճառքի խթանման համակարգի չորս հիմնական բաղկացուցիչները, է. կարող է ներկայացնել ապրանքի վաճառքի խթանման տարրերի ընտրության գործընթացը և համապատասխան բյուջեի կազմումը, ը. գիտի գովազդի դերը և նշանակությունը ապրանքի վաճառքի խթանման գործում, ժ. կարող է թվարկել և բնութագրել վաճառքի գործընթացի փուլերը:
ՄՈՂՈԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԳՅՈՒՂԱՏՏԵՍԱԿԱՆ ՎԻճԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՏՏՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մողոլի դասիչը	ԱԲԾ-4-08-024
Մողոլի նպատակը	Մողոլի նպատակն է ուսանողներին տալ գիտելիքներ գյուղատնտեսության վիճակագրության հիմնական հասկացությունների, մեթոդների բացարձակ և հարաբերական միջին մեծությունների, վիճակագրական բաշխումների, ընտրանքային դիտարկման, սոցիալ-տնտեսական երևույթների փոխադարձ կապերի, դինամիկ շարքերի, ինդեքսների և դրանց օգտագործման, վիճակագրական ցուցանիշների խմբավորման մեթոդների և տարրեր գործուների ազդեցության պատճառահետևանքային կապերի վերաբերյալ:
Մողոլի տևականությունը	54 ժամ
Մոտքային պահանջները	Չկան
Մողոլի գնահատման կարգը	Մողոլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՍՈՒՄՆԱԹՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Իմանա վիճակագրական հիմնական մեծությունների, վիճակագրական բաշխումների, ընտրանքային դիտարկման, սոցիալ-տնտեսական երևույթների փոխադարձ կապերի, դինամիկ շարքերի, ինդեքսների և դրանց օգտագործման վիճակագրական ցուցանիշների խմբավորման մեթոդների և տարրեր գործուների ազդեցության պատճառահետևանքային կապերի վերաբերյալ
Կատարման չափանիշներ	Կատարել վիճակագրական դիտարկումներ, լրացնել վիճակագրական փաստաթղթեր, ճիշտ հաշվարկել հարաբերական և բացարձակ միջին մեծություններ, կազմել դինամիկայի շարքեր:
ՈՒՍՈՒՄՆԱԹՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Իմանա արտադրական և տնտեսական գործունեության հիմնական ցուցանիշների վրա ազդող գործուները և կատարի այդ գործուների դերի վիճակագրական վերլուծություն.
	ա. բուսաբուծության ճյուղում (ցանքատարածություններ, սերմեր, բերքատվություն), թ. անասնաբուծության ճյուղում (անասնագլխարանակ, մթերատվություն, կերեր),

	գ. ագրոտեխնիկական և տոհմային աշխատանքների կատարման վիճակագրական հիմնավորումները:
Կատարման չափանիշներ	Կարողանում է կատարել տնտեսության օրինակով վիճակագրական վերլուծություն՝ բացարձակ և հարաբերական վիճակագրական մեջությունների, միջին մեջությունների, վարիացիայի ցուցանիշների, ինդեքսների, դիմամիկ շարքերի օգնությամբ բուսաբուծության ճյուղի և անասնաբուծության ճյուղի ցուցանիշների ուղղությամբ (ցանքատարածությունների, բերքի, բերքատվության, համախառն բերքի, հոտի վերարտադրության, մթերատվության, գյուղաքանակի շարժի փոփոխությունները, դիմամիկան):
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանա գյուղատնտեսական հիմնական գործուների վիճակագրությունը
Կատարման չափանիշներ	Տալ գյուղատնտեսության աշխատանքային ռեսուրսների, հիմնական ֆոնդերի, էներգետիկ ռեսուրսների կազմի և կառուցվածքի վիճակագրությունը:
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանա վիճակագրական աշխատանքների կազմակերպման և արտադրա-տնտեսական գործուներության արդյունավետության հիմնական ցուցանիշների վիճակագրությունը
Կատարման չափանիշներ	Իմանա վիճակագրական աշխատանքների կազմակերպման սկզբունքները, փաստաթղթերի ներկայացման ժամկետները, արտադրա-տնտեսական գործուներության արդյունավետության հիմնական ցուցանիշների վիճակագրությունը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱԾՈՒՄԸ «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐԻ, ԹՇՉՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԱՅԼ ԿԵՆԴԱՆՏԵՍԱԿԱՆԵՐԻ ՑԵՂԵՐԻ ԿԵՆՍԱԲԱԺԱԿԱԿԱՆ ԱՊԼԱԶԱՐԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՐՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ԳՆԱՐԱՏՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիք	ԱԲԾ-4- 08-025
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլը մշակվել է հանրապետության անասնապահական տնտեսություններում բուծվող գյուղատնտեսական կենդանիների, թռչունների և այլ կենդանատեսակների կենսաբանական առանձնահատկությունների, դրանց ճշգրիտ ծանաչելու, գնահատելու հմտություններ ձևավորելու համար: Հանրապետությունում բուծվում են գյուղատնտեսական կենդանիների տարբեր ցեղեր, որոնց ծագումնաբանական տվյալները հիմնականում բացակայում են, իմանավոր չեն դրանց կատարելագործման ուղիները, բուծման գործընթացը կատարվում է տարերայնորեն, մայրական կազմի գուգավորման նպատակով շատ հաճախ օգտագործվում են ցածրարժեք և անհայտ ծագում ունեցող արտադրողներ: Գյուղատնտեսական կենդանիների կենսաբանական առանձնահատկությունների տիրապետումը կատեղի իրական նախադրյալներ կենդանիների գնահատման, ընտրության և գույգընտրության գործընթացի կազմակերպման համար: Մոդուլը նախատեսված է անասնաբույժ մասնագետների համար, որոնք պատրաստվում են աշխատանքներ տանել անասնապահական տնտեսություններում՝ բուծվող ցեղերի կատարելագործման գործընթացում: Ելնելով իրավիճակից սույն մոդուլի մշակման նպատակն է աջակցել ապագա մասնագետին նման հմտություններ ստանալու:
Մոդուլի տևաղությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Գյուղատնտեսական կենդանիների ցեղերի բնութագրում
Կատարման չափանիշներ	ա. գյուղատնտեսական ցեղերի /տավար, ոչխար, խոզ, թռչուններ/ բնութագիրը ճիշտ է բացատրում, բ. ըստ մթերատու հատկությունների և ցեղերի առանձնահատկությունների ներկայացվում է ճիշտ:
Ուսումնառության արդյունք 2	Գյուղատնտեսական կենդանիների ցեղերի կենսաբանական առանձնահատկություններ
Կատարման չափանիշներ	ա. գյուղատնտեսական կենդանիների(տավար, ոչխար, խոզ, թռչուններ) ցեղերի կենսաբանական առանձնահատկությունները և դասակարգումը ներկայացվում են ճիշտ,

	բ. կախված կենդանու մթերատվառքյան ուղղությունից ճիշտ է ընկալում կենդանիների կենսաբանական առանձնահատկությունները:
ՄՈՂՈԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԳՅՈՒՂԱՏՏԵՍԱԿԱՆ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐԻ ԱԲԸ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ: ԱՐՏԱԿԱԶՄՎԱԾՔ, ՀԱՍԿԱԶՄՎԱԾՔ: ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՄԵԹՈՂՆԵՐԸ»	
Մողոլի դասիչը	ԱԲԸ 4- 08-026
Մողոլի նպատակը	Գյուղատնտեսական կենդանիների աճի ու զարգացման օրինաչափությունների ուսումնասիրույունը հնարավորություն է տալիս լիարժեք կազմակերպելու բարձր մթերատու կենդանիների աճեցման գործընթացին, պատկերացում կազմել կենդանու արտակազմվածքի, առողջ համաչափ կազմվածքի մասին և դեկավարելով աճի ու զարգացման գործընթացը, ստեղծել ցանկալի մարմնակազմով կենդանիներ, տնտեսական և բնակչինայական տարրեր պայմանների համար:
Մողոլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մողոլի գնահատման կարգը	Մողոլը համարվում է ծեռքբերված, եթե բավարարվել են արդյունքների բավարար մակարդակը:
ՈՒԽՈԼՄԱՋՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Աճի և զարգացման օրինաչափությունները և հաշվառման մեթոդները
Կատարման չափանիշներ	ա. սեռահասակային տարրեր խնբերի կենդանիների պլանավորված աճեցման, խնամքի և պահվածքի նկարագրությունը կատարում է ճիշտ, բ. ճիշտ է մեկնարանում հաշվառման մեթոդները (գծային, ծավալային, մակերեսային, կշռային) և աճի ածանցյալը մեծությունները հաշվելու կարողությունը (բացարձակ, միջին օրական և հարաբերական աճ):
ՈՒԽՈԼՄԱՋՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Հասկացություն արտակազմվածքի և համակազմվածքի մասին արտակազմվածքի գնահատման մեթոդները
Կատարման չափանիշներ	ա. մարմնամասերի ճանաչողությունը իրատեսական է և մեկնարանվում է ճիշտ, բ. ճիշտ է ներկայացվում մարմնամասերի չափումները և գործիքների օգտագործման հմտությունները, գ. ճիշտ է բնութագրում կենդանիների համակազմվածքի տիպերը և ներքնակազմվածքի վերաբերյալ մոտեցումները:
ՄՈՂՈԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԳՅՈՒՂԱՏՏԵՍԱԿԱՆ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐԻ ՊԱՐԿԱԾՔԻ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԸ ԵՎ ԽԱՍԱՄՔԸ»	
Մողոլի դասիչը	ԱԲԸ-4- 08-027
Մողոլի նպատակը	Այս մողոլը մշակվել է անասնապահական ֆերմաներում բուծվող գյուղատնտեսական տարրեր կենդանատեսակների պահվածքի և խնամքի վերաբերյալ հմտություններ ծեռքբերելու համար: Գյուղատնտեսական կենդանիների պահվածքի և խնամքի տեխնոլոգիաների ճիշտ ընտրությունը անմիջականորեն կապված է կենդանու կենսաբանական առանձնահատկությունների հետ, որով և հիմնականում ձևավորվում են նրանց մթերատու հատկությունները: Դեռևս ոչ միշտ են կիրառվում կենդանիների պահվածքի արդյունավետ մեթոդներ և ձևեր, որոնք ապահովում են բարձր մթերատվություն: Կենդանիների պահվածքի որևէ ձևի կիրառումը պայմանավորված է բնակչինայական պայմաններով, անասնաշենքերի հնարավորություններով, կերերի բազայով, արոտավայրերի՝ գյուղամերձ և հեռագնա, առկայությամբ և այլն: Քանի որ հանրապետությունում գյուղատնտեսական արտադրանքի մեջ անասնաբուծական մթերքների արտադրությունը կազմում է շուրջ 50-52%, իսկ անասնաբուծական մթերքների կառուցվածքում տավարաբուծական մթերքները կազմում են ավելի քան 70%, ուստի տավարի պահվածքի համակարգերի և խնամքի ուսումնասիրությունը պահելի է կարևորվում: Մողոլը նախատեսված է անասնաբուծության մասնագետների համար, ովքեր պատրաստվում են անասնապահական ֆերմաներում նման աշխատանքներ կատարել:

Սողուկի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախապես անհրաժեշտ է ուսումնասիրել «Գյուղատնտեսական կենդանիների ցեղերի կենսաբանական առանձնահատկություններ» և «Գյուղատնտեսական կենդանիների կերակրման առանձնահատկությունները» մոդուլները:
Սողուկի գնահատման կարգը	Մոդուլը համարվում է ձեռքբերված, եթե բավարարվել են արդյունքների բավարար մակարդակը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Բնութագրել տավարի պահվածքի տեխնոլոգիաները և խնամքը
Կատարման չափանիշներ	ա. տավարի պահվածքը մսուրա-արոտային և շուրջտարյա-մսուրային համակարգերի նկարագրությունը ՝ յայաստանում և արտերկրություն բնութագրություն են ճիշտ, բ. տավարի պահվածքի /արտադրող-ցոլեր, կովեր, մատղաշ/ համակարգերը, ձևերը, տիպերը և խնամքի աշխատանքները ճիշտ են բնութագրվում, գ. տավարի տարբեր սեռահասակային խնբերի կիրառվող պահվածքի առանձնահատկությունները, նշանակությունը անասնապահական մթերքների արտադրության զորունքացում բացատրվում են ճիշտ:
Ուսումնառության արդյունք 2	Նկարագրել ոչխարի պահվածքի տեխնոլոգիաները և խնամքը
Կատարման չափանիշներ	ա. ոչխարի պահվածքի տեխնոլոգիաների և խնամքի վերաբերյալ պատկերացումները ձևավորված են ճիշտ, բ. ոչխարի տարբեր սեռահասակային խնբերի համար պահվածքի տեխնոլոգիաները և խնամքը ներկայացվում են ճիշտ:
Ուսումնառության արդյունք 3	Բնութագրել խոզերի պահվածքի տեխնոլոգիաները և խնամքը
Կատարման չափանիշներ	ա. խոզերի ստացինար և կիսաստացինար պահվածքի տեխնոլոգիաների և խնամքի վերաբերյալ պատկերացումները ձևավորված են ճիշտ, բ. խոզերի տարբեր սեռահասակային խնբերի համար պահվածքի և խնամքի տեխնոլոգիաները ներկայացվում են ճիշտ:
Ուսումնառության արդյունք 4	Բնութագրել թռչունների պահվածքի տեխնոլոգիաները և խնամքը
Կատարման չափանիշներ	ա. թռչունների վանդակային պահվածքի տեխնոլոգիայի առանձնահատկությունների վերաբերյալ բնութագրումները ձևավորված են ճիշտ, բ. թռչունների հատակային պահվածքի տեխնոլոգիաները ներկայացվում են ճիշտ:
ՄՈՂՈԼԻ ԱՆՎԱԾՈՒՄԸ «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐԻ ԵՎ ԹՇՉՈՒՆՆԵՐԻ ՄԹԵՐԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՎՐԱ ԱԶԴՈՂ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ»	
Սողուկի դասիչը	ԱԲԾ-4- 08-028
Սողուկի նպատակը	Գյուղատնտեսական կենդանիները արտադրանք են տալիս այն ժամանակ, եթե սննդանյութերի ընդուննան մակարդակը գերազանցում է կենսապահպանման պահանջը: Մթերքի գոյացման համար անհրաժեշտ սննդանյութերի մաքուր պահանջը հանապատասխանում է կենդանի զանգվածի աճի, կաթի, ձվի, բրդի, պտղի /հիլիության դեպքում/ մեջ դրանց պարունակությանը: Սննդանյութերի պահանջը որոշվում է մթերքի քանակով և կազմով: Գյուղատնտեսական կենդանիների արտադրանքի կազմը կայուն չէ, ուստի բոլոր փոփոխությունները պետք է հաշվի առնվեն տարբեր հասակում և ֆիզիոլոգիական վիճակում գտնվող կենդանիների կերակրման նորմաները մշակելիս: Կարևորելով գյուղատնտեսական կենդանիների և թռչունների մթերատվության վրա ազդող գործոնները, որոնք հանդիսանում են նախապայման և ունեն անմիջական ազդեցություն գյուղատնտեսական արտադրանքի արդադրության վրա, դրանց ճիշտ կառավարումը ապագա մասնագետին հնարավորություն է տալիս հնտություններ ձեռքբերելու:
Սողուկի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար անհրաժեշտ է տիրապետել «Գյուղատնտեսական կենդանիների և թռչունների

	կերակրում» և «Անասնաբուժական սկզբնական հաշվառում, տոհմային հաշվառում» մոդուլներին:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի համարվում է ծերթերված, եթե բավարարվել են արդյունքների բավարար մակարդակը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Տավարի կաթնային և մսային մթերատվության վրա ազդող գործոնները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում կենդանու ժառանգական անհատական առանձնահատկությունները և դրա ազդման մեխանիզմը կաթնատվության և մսային մթերատվության վրա, բ. ճիշտ է բացատրում կաթնային և մսային ուղղության ցեղերը ըստ դասակարգման առանձնահատկությունների, գ. ճիշտ է բացատրում կաթնատու և մսատու կենդանիների կերակրումը, դ. կաթնային և մսային տավարաբուծությունում ընդունված տրամախաչման մեթոդները բացատրում է ճիշտ, ե. կաթնատու և մսատու տավարի պահպանը և խնամքը ճիշտ է բացատրվում, զ. կենդանու տարիքը, առաջին գուգավորման կամ առաջին ծնի տարիքը, ցամաքի և սերվիսի շրջանի տևողությունը, կովերի ծնի սեզոնը ըստ բնակլիմայական գոտու պայմանների բացատրվում է ճիշտ, է. ճիշտ է նկարագրում կենդանու առողջական վիճակը, կրերի քանակը օրվա ընթացքում և կովերի կրելու տեխնոլոգիան:
Ուսումնառության արդյունք 2	Խոզերի մսային մթերատվության վրա ազդող գործոնները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում խոզերի մսային մթերատվության վրա ազդող գործոնները, բ. ցեղերի ընտրություն կատարված է ճիշտ, գործոնը հիմնավորված է, զ. կերակրումը, տարիքը, պահպանը ու խնամքի գործոնները բնութագրված է ճիշտ:
Ուսումնառության արդյունք 3	Ոչխարի մսային մթերատվության վրա ազդող գործոնները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում ոչխարի կաթնային մթերատվության վրա ազդող գործոնները, բ. ոչխարի մսային մթերատվության վրա ազդող գործոնները ներկայացնում է ճիշտ, զ. բրդատվության վրա ազդող գործոնները բնութագրվում են ճիշտ:
Ուսումնառության արդյունք 4	Թռչունների մթերատվության վրա ազդող գործոնները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում թռչունների ծվատվության վրա ազդող գործոնները, բ. թռչունների մսային մթերատվության վրա ազդող գործոնները ներկայացնում է ճիշտ:
Ուսումնառության արդյունք 5	Գյուղատնտեսական կենդանիների ոչ ավանդական ճյուղերի(ծիաբուծություն, այծաբուծություն, ճագարաբուծություն, գազանաբուծություն, ձկնաբուծություն և այլ) մթերատվության վրա ազդող գործոնները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է պատկերացնում ոչ ավանդական ճյուղերի՝ ծիաբուծություն, այծաբուծություն, ճագարաբուծություն, գազանաբուծություն, ձկնաբուծություն, ենթը գյուղատնտեսական մթերքների արտադրության գործընթացում, բ. գյուղատնտեսական կենդանիների ոչ ավանդական ճյուղերի մթերատվության վրա ազդող գործոնները բնութագրում են հաճախանորեն և ճիշտ:
ՍՈՂՈՎԼԻ ԱՆՎԱԼՈՒԾ «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐԻ ԶՈՒԳԱՎՈՐՈՒՄ ԵՎ ԱՐՁԵՍԱԿԱՆ ՍԵՐՄՆԱՎՈՐՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ԱԲԾ-4- 08-029
Մոդուլի նպատակը	Գյուղատնտեսական կենդանիների մթերատու և տոհմային հատկությունների բարելավումը մեջ չափով պայմանավորված է արտադրողների որակով և հետևապես նրանց աճեցման և նպատակային օգտագործման գործի դրվագքով: Ներկայումս հանրապետությունում բուծվող գյուղատնտեսական կենդանիների ցեղերի որակական հատկությունների արագ և արդյունավետ բարելավելու միջոցներն են՝ բարձրորակ արտադրողների օգտագործումը, ինչպես արհեստական սերմնավորման, այնպես էլ գուգավիրման տարրեր եղանակների կիրառմանը: Մոդուլի մշակումը ապագա մասնագետին կրենի հնարավորություններ գյուղատնտեսական կենդանիների գուգավորման տարրեր եղանակների և արհեստական սերմնավորման տեխնիկայի կիրառման հմտություններ ստանալու:
Մոդուլի տևողությունը	120 ժամ

Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլը համարվում է ձեռքբերված, եթե բավարարվել են արդյունքների բավարար մակարդակը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Գյուղատնտեսական կենդանիների զուգավորման և եղանակների բնութագրում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է պատկերացնում գյուղատնտեսական տարրեր կենդանիների զուգավորման եղանակներին, բ. ճիշտ է պատկերացնում ազատ և ձեռնաքաշ զուգավորման առանձնահատկություններին, գ. կատարում է ճիշտ վերլուծություններ դրանց թերությունների ու առավելությունների վերաբերյալ և կիրառում առավել առաջադիմականը, դ. ճիշտ է բնութագրում անասնապահության զարգացման գործընթացում կենդանիների արհեստական սերմնավորման դերը և նշանակությունը, ե. տրիապետում է արհեստական սերմնավորման մեթոդներին և ձևերին, դրա իրականացման աշխատանքներին, զ. տիրապետում է արհեստական սերմնավորման իրականացման համար նախատեսված անհրաժեշտ գործիքների և պարագաների աշխատանքներին:
Ուսումնառության արդյունք 2	Գյուղատնտեսական կենդանիների վերարտադրողական հատկությունների առանձնահատկությունների բնութագրում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է նկարագրվում տավարի վերարտադրողական հատկությունները, բ. ճիշտ է նկարագրվում խչարի վերարտադրողական հատկությունները, գ. ճիշտ է նկարագրվում խոզերի վերարտադրողական հատկությունները, դ. ճիշտ է նկարագրվում թռչունների վերարտադրողական հատկությունները, ե. ճիշտ է նկարագրվում գյուղատնտեսական այլ կենդանատեսակների վերարտադրողական հատկությունները:
Ուսումնառության արդյունք 3	Արհեստական սերմնավորման եղանակների և մեթոդների բնութագրումը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում կենդանիների արհեստական սերմնավորման կարևորությունը և նշանակությունը, բ. տրիապետում է արհեստական սերմնավորման մեթոդներին և ձևերին, դրա իրականացման աշխատանքներին, զ. տիրապետում է արհեստական սերմնավորման իրականացման համար նախատեսված անհրաժեշտ գործիքների և պարագաների աշխատանքներին:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՍՏԵՍԱԿԱՆ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐԻ ԲՈՒԾՄԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ	
Մոդուլի դասիչը	ԱԲԾ 04- 08-030
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու դեպքում ուսանողը պատկերացում կկազմի կենդանիների ծագման, ընտանեցման ընթացքում կրած փոփոխությունների կենդանիների կյանքի տևողության, տնտեսական օգտագործման ժամկետների, զուգավորման եղանակների և բուծման մեթոդների մասին:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը յուրացնելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրի «Կենդանիների ծագումը, ընտանեցման պրոցեսում կրած փոփոխությունները, կյանքի և տնտեսական օգտագործման ժամկետները» և «Գյուղատնտեսական կենդանիների զուգավորման եղանակներն ու բուծման մեթոդները» մոդուլներին:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլը համարվում է ձեռքբերված, եթե բավարարվել են արդյունքների բավարար մակարդակը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Գյուղատնտեսական կենդանիների ծագումը, ընտանեցման ընթացքում կրած փոփոխությունները, կյանքի և տնտեսական օգտագործման ժամկետները
Կատարման չափանիշներ	ա. պատկերացում կազմի ներկայիս ցեղերի և նրանց վայրի տեսակների վերաբերյալ, բ. ընտանեցման ընթացքում կենդանիների կրած կենսաբանական փոփոխությունների վերաբերյալ,

	գ. տիրապետի կենդանիների կյանքի և տնտեսական օգտագործման ժամկետներին:
ՈՒՍՏԱՄԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2 Կատարման չափանիշներ	Գյուղատնտեսական կենդանիների բուծման մեթոդները ա. տիրապետի բուծման մեթոդներին ու նրանց ձևերին, բ. տիրապետի մաքրացեղ բուծման սկզբունքներին և կիրառման անհրաժեշտությունը, գ. տիրապետի տրամախաչման ձևերին և իմանա երբ են դրանք կիրառվում:
ՄՈՂՈԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԾԱԿԱՆ ՍԿԶԲՆԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄ»	
Մողոլի դասիչը	ԱԲԾ-4- 08-031
Մողոլի նպատակը	Հաշվառման անասնաբուծության մեջ դա արտադրական և տոհմային ցուցանիշների գրանցման համակարգ է, որը կատարվում է անասնաբուծական տնտեսություններում և ֆերմաներում:
Մողոլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մողոլը յուրացնելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել՝ «Գյուղատնտեսական կենդանիների բուծման հիմունքները», «Գյուղատնտեսական կենդանիների գուգավորում և արհեստական սերմնավորում», «Գյուղատնտեսական կենդանիների աճը և զարգացումը: Արտակազմվածք, համակազմվածք: Հաշվառման մեթոդները» մողոլները
Մողոլի գնահատման կարգը	Մողոլը համարվում է ձեռքբերված, եթե ապահովել են արդյունքների բավարար մակարդակը:
ՈՒՍՏԱՄԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1 Կատարման չափանիշներ	Կենդանիների համարակալման եղանակները ա. կենդանիների համարակալման աշխատանքները նկարագրվում է ճիշտ, հիմնավոր և համարակալման նշանակությունը, բ. ճիշտ է պատկերացնում տարբեր տեսակի կենդանիների համարակալման ձևերը:
ՈՒՍՏԱՄԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Հաշվառման մասյանների վարում
Կատարման չափանիշներ	ա. կենդանու արտադրողականության, մթերատվության և տոհմային արժեք ներկայացնող ցուցանիշները բացահայտված են, գրանցումները կատարված են ճիշտ, բ. գրանցումներ կատարելու կարողությունները ակնհայտ են:
ՄՈՂՈԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԿԵՐԵՐԻ ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄԸ, ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԿԱԶՄԸ ԵՎ ՍՆՂԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ»	
Մողոլի դասիչը	ԱԲԾ-4- 08-031
Մողոլի նպատակը	Մողոլի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել գիտելիքներ գյուղատնտեսական կենդանիների և թռչունների կերակրման համար օգտագործվող կերերի, դրանց ծագման, դասակարգման և քիմիական կազմի վերաբերյալ: Մողոլի յուրացումը հնարավորություններ կնձեռի ուսանողին պատկերացում կազմելու կերերի սննդարարության վերաբերյալ և իմանա առավել գործածական կերերի սննդարար արժեքները:
Մողոլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Մողոլը ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը նախապես պետք է յուրացնի «Գյուղատնտեսական կենդանիների և թռչունների ցեղերը» և «Գյուղատնտեսական կենդանիների և թռչունների կենսաբանական առանձնահատկությունները» մողոլները:
Հատուկ պահանջները	Ուսանողը պետք է զնի առավել գործածական կերերը (ֆիզիկական տեսքը) և դասախոսի հետ միասին գնահատեն ուսումնասիրված կերերը օրգանուեպսիկ եղանակով:
Մողոլի գնահատման կարգը	Մողոլը համարվում է ձեռքբերված, եթե բավարարվել են արդյունքների բավարար մակարդակը:
ՈՒՍՏԱՄԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Գյուղատնտեսական կենդանիների և թռչունների կերակրման համար օգտագործվող կերերի տարբերակումը ըստ ծագման և դրանց դասակարգումը
Կատարման չափանիշներ	ա. բնութագրում է կերերը, տալիս օրգանուեպսիկ գնահատականը և տարբերակում ըստ ծագման, բ. կերերի դասակարգումը կատարում է ճիշտ:

ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Սահմանել տարբեր կերերի քիմիական կազմը
Կատարման չափանիշներ	ա. տարբեր կերերի քիմիական կազմի վերաբերյալ ունի հստակ պատկերացում, բ. բայց կերերին բնրոշ հիմնական բաղադրատարրերի վերաբերյալ ունի ճիշտ կողմնորոշում:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Տիրապետել կերերի սննդարարության գնահատման եղանակներին և գիտենալ հիմնական կերերի սննդարար արժեքները
Կատարման չափանիշներ	ա. տիրապետում է կերերի սննդարարության գնահատման ժամանակակից եղանակներին, ճիշտ է պատկերացնում կերերի սննդարարության գնահատման՝ կերամիավորներով և էմերգենտիկ արժեքով, եղանակները, բ. ունի կայուն գիտելիքներ առավել տարածված հիմնական կերերի սննդարար արժեքների վերաբերյալ:

ՄՈՂՈԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿԵՆՂԱՆԽՆԵՐԻ ԵՎ ԹՈՂՈՒՆՆԵՐԻ ԿԵՐԱԿՐՄԱՆ ՆՈՐՄԱՆԵՐԸ ԵՎ ԿԵՐԱԲԱԺԻՆՆԵՐ ԿԱԶՄԵԼՈՒ ԴԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ»

Մողոլի դասիչը	ԱԲԾ-4- 08-032
Մողոլի նպատակը	Մողոլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել անասնապահական տնտեսություններում գյուղատնտեսական կենդանիների և թռչունների տարբեր սեռահասակային խմբերի համար նախատեսված կերակրման նորմաներից օգտվելու կարողություններ, ինչպես նաև՝ տարբեր սեռահասակային խմբերի համար կերաբաժիններ կազմելու հմտություններ:
Մողոլի տևականությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մողոլը ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է յուրացնել «Կերերի դասակարգումը, քիմիական կազմը եւ սննդարարությունը» մողոլը:
Մողոլի գնահատման կարգը	Մողոլը համարվում է ձեռքբերված, եթե բավարարվել են արդյունքների բավարար մակարդակը:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Գյուղատնտեսական կենդանիների և թռչունների տարբեր սեռահասակային խմբերի համար կերանորմաներից օգտվելու ունակություններ և համապատասխան կերանորմների ընտրություն
Կատարման չափանիշներ	ա. տիրապետում է կերակրման նորմաներին, կարողանում է օգտվել դրանցից և գյուղատնտեսական կենդանիների ու թռչունների տարբեր սեռահասակային խմբերի համար ընտրում է համապատասխան կերանորմաներ՝ հաշվի առնելով սեռը, հասակը, կենդանի զանգվածը և մերատվության մակարդակը, բ. տիրապետում է կերանորմաներին համապատասխան կերաբաժիններ կազմելու հմտություններին,
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Կերակրման տիպի և կերաբաժնի կառուցվածքի որոշում
Կատարման չափանիշներ	ա. տնտեսությունում առկա կերերի հիմնան վրա ընտրում է կերակրման տիպը, բ. կարողանում է որոշել կերաբաժնում տարբեր կերատեսակների սննդարարությունը:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Գյուղատնտեսական կենդանիների և թռչունների տարբեր սեռահասակային խմբերի համար կերաբաժիններ կազմելու հմտություններ
Կատարման չափանիշներ	ա. տիրապետում է գյուղատնտեսական կենդանիների տարբեր սեռահասակային խմբերի կերակրման համար անհրաժեշտ կերաբաժինների կազմնան հմտություններին, կարողանում է ապահովել կերաբաժնում անհրաժեշտ կերի միավորների, ինչպես նաև սննդարար տարբերի քանակությունը, բ. տիրապետում է թռչունների տարբեր սեռահասակային խմբերի կերակրման համար անհրաժեշտ կերաբաժինների կազմնան հմտություններին, կարողանում է ապահովել կերաբաժնում անհրաժեշտ կերի միավորների, ինչպես նաև սննդարար տարբերի քանակությունը:
ՄՈՂՈԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԿԱԹԱՆԱՏՈՒ ԿՈՎԵՐԻ ԿԵՐԱԿՐՈՒԾ»	
Մողոլի դասիչը	ԱԲԾ-4- 08-033
Մողոլի նպատակը	Կաթնատու կովերի կերակրում համարվում է անհրաժեշտ նախապայման կաթի արտադրության ավելացման գործընթացում: Լիարժեք սննդարարներով կերակրում նպաստում է լիակրմանը, սերնդի կանոնավոր ստացմանը:

	Կովերի ոչ ճիշտ կերակրումը հանգեցնում է մթերատվության իջեցմանը և բարձրացնում է հիվանդությունների հնարավոր վտանգը, հատկապես բարձր մթերատու կենդանիների մոտ:
Մողուլի տևողությունը	70 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մողուլը յուրացնելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել «Գյուղատնտեսական կենդանիների և թռչունների կերակրման նորմաները և կերաբաժիններ կազմելու հմտություններ» և «Գյուղատնտեսական կենդանիների և թռչունների մթերատվության վրա ազդող գործոնները» մողուլները:
Մողուլի գնահատման կարգը	Մողուլը համարվում է ձեռքբերված, եթե բավարարվել են արդյունքների բավարար մակարդակը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Տիրապետի կենդանու կենսապահովման և կաթի գոյացման, հղիության շրջանում համար անհրաժեշտ էներգիայի և պրոտեինի պահանջի հաշվարկին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է պատկերացնում կենդանու կենսապահովման՝ անհրաժեշտ էներգիայի և պրոտեինի պահանջարկի հաշվարկի նոտեցումներին, բ. ճիշտ պատկերացում ունի կաթի գոյացման և հղիության շրջանում անհրաժեշտ էներգիայի և պրոտեինի պահանջարկի վերաբերյալ:
Ուսումնառության արդյունք 2	Տիրապետի սննդանյութերով ապահովածության, հանքային նյութերի, վիտամինների և ջրի պահանջարկի վերաբերյալ հաշվարկներին
Կատարման չափանիշներ	ա. կենդանու համար սննդանյութերով ապահովածության մոտեցումները ճիշտ են ձևակերպվում, բ. հանքային նյութերի, վիտամինների և ջրի պահանջարկի վերաբերյալ հաշվարկների ձևակերպումները ճիշտ են:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՍՎԱԾՈՒՄԸ «ԴՈՐԹԵՐԻ ԿԵՐԱԿՐՈՒՄԸ ԿԱԹՆԱՅԻՆ ՇՐՋԱՆՈՒՄ»	
Մողուլի դասիչը	ԱԲԾ-4-08-034
Մողուլի նպատակը	Առողջ հորթերի անկորուստ աճեցումը համարվում է տավարաբերությունն ապահովող գործոններից: Կարճային շրջանում հորթերի ճիշտ աճեցումը համարվում է նախապայման հետագայում բարձր մթերատու կենդանիներ ստանալու համար: Կովերի կաթնատվության, կաթի և մսի արտադրության ավելացումը մեծ չափով պայմանավորված է նորոգման մատղաշի ճիշտ աճեցումից, նրանց լիարժեք կերակրումից: ճիշտ աճեցումը ապահովում է նորմալ օարգացած, ամուր համակազմվածքով, բարձր մթերատու կովերի ստացմանը: Հետևաբար մողուլի յուրացումը կապաստի կաթնային շրջանում ճիշտ կազմակերպել հորթերի աճեցումը:
Մողուլի տևողությունը	60 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մողուլը յուրացնելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել «Գյուղատնտեսական կենդանիների և թռչունների կերակրման նորմաները և կերաբաժիններ կազմելու հմտություններ» և «Գյուղատնտեսական կենդանիների և թռչունների մթերատվության վրա ազդող գործոնները» մողուլները:
Մողուլի գնահատման կարգը	Մողուլը համարվում է ձեռքբերված, եթե բավարարվել են արդյունքների բավարար մակարդակը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Տիրապետի հորթերի աճեցման ու կերակրման տեխնոլոգիաներին՝ կյանքի առաջին շաբաթում, աճեցումը կերակրելու ընթացքում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է պատկերացնում հորթերի աճեցման ու կերակրման տեխնոլոգիաներին՝ կյանքի առաջին շաբաթում, բ. ճիշտ է պատկերացնում հորթերի աճեցումը կարով կերակրելու ընթացքում:
Ուսումնառության արդյունք 2	Տիրապետի հորթերի աճեցման կաթից վաղ անջատելու, սերգատ կարով, լրացուցիչ կերակրման և ավտոմատ կաթնախմոների կիրառմամբ տեխնոլոգիայի պահանջներին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ պատկերացումներ ունի հորթերի աճեցման կաթից վաղ անջատելու տեխնոլոգիային,

	բ. ճիշտ պատկերացումներ ունի հորթերի աճեցման սերզատ կաթով, լրացուցիչ կերակրման և ավտոմատ կաթնախմների կիրառմամբ տեխնոլոգիայի պահանջներին:
ՍՈՂՈԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՏԱՎԱՐԻ ԲՏՈՒՄԸ»	
Սողուկի դասիչը	ԱԲԾ 4- 08-035
Սողուկի նպատակը	Տավարի բտման նպատակն է ստանալ երիտասարդ, նուրբ, մարմարէ միս: Յետևաբար, բտման են ենթարկում ոչ տոհմային կարճատու կամ մասնագիտացված մսատու ցեղերի կենդանիները, ինչպես նաև դրանց խառնացեղ մատղաշը: Որպես կանոն, բտումը սկսվում է մատղաշի 120-150 կգ կենդանի զանգվածի դեպքում և ավարտվում է ըստ բտման ինտենսիվության և նպատակի: Այս մոդուլը յուրացնելուց ուսանողը կկարողանա ինքնուրույն կազմակերպել տավարի բտման աշխատանքները:
Սողուկի տևաղությունը	62 ժամ
Ուսուցային պահանջները	Այս մոդուլը յուրացնելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել «Գյուղատնտեսական կենդանիների և թռչունների կերակրման նորմաները և կերարաժիններ կազմելու հնտություններ» մոդուլը:
Սողուկի գնահատման կարգը	Մոդուլը համարվում է ձեռքբերված, եթե բավարարվել են արդյունքների բավարա մակարդակը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Տիրապետի կենդանիների բտման տարրեր փուլերում կերարաժինների կազմանը, քաշածի հաշվարկներին
Կատարման չափանիշներ	ա. կենդանիների բտման տարրեր փուլերում կերարաժինները ճիշտ է կազմում, բ. քաշածի հաշվարկները կատարում է ճիշտ:
Ուսումնառության արդյունք 2	Տիրապետի կենդանիների բտման ժամանակահատվածում օգտագործվող կերերի հաշվարկին
Կատարման չափանիշներ	կենդանիների բտման ժամանակահատվածում օգտագործվող կերերի հաշվարկը կատարում է ճիշտ:
Ուսումնառության արդյունք 3	Տիրապետի տավարի տարրեր սեռահասակային կենդանիների բտման տեխնոլոգիաներին
Կատարման չափանիշներ	Տավարի տարրեր սեռահասակային կենդանիների բտման տեխնոլոգիաները ճիշտ է մեկնաբանվում:
ՍՈՂՈԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԽՈԶԵՐԻ ԿԵՐԱԿՐՈՒՄԸ»	
Սողուկի դասիչը	ԱԲԾ-4- 08-036
Սողուկի նպատակը	Խոզերի կերակրումը կազմակերպելու առանձնահատուկ ուշադրություն պետք է դարձնել օգտագործվող կերերում պարունակող սմնդարար նյութերը: Յատկապես հաշվի առնել արդուելինի և անփոխարինելի ամինաթրուների բաղադրությունը: Յետևապես մթերատվության հիմնական ցուցանիշները կախված են կերերի սննդարար նյութերով ապահովածությունից: Այս մոդուլը յուրացնելուց մասնագետը ինքնուրույն կարող է կազմակերպել խոզերի կերակրումը:
Սողուկի տևաղությունը	60 ժամ
Ուսուցային պահանջները	Այս մոդուլը յուրացնելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել «Գյուղատնտեսական կենդանիների և թռչունների կերակրման նորմաները և կերարաժիններ կազմելու հնտություններ» մոդուլը:
Սողուկի գնահատման կարգը	Մոդուլը համարվում է ձեռքբերված, եթե բավարարվել են արդյունքների բավարա մակարդակը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Տիրապետի մերունների կերակրման առանձնահատկություններին
Կատարման չափանիշներ	Մերունների կերակրման առանձնահատկությունները, կերարաժինների կառուցվածքը մեկնաբանվում են ճիշտ,
Ուսումնառության արդյունք 2	Տիրապետի խոզերի մատղաշի բտման աշխատանքների կազմակերպմանը
Կատարման չափանիշներ	Խոզերի մատղաշի բտման համար կերարաժինները կազմված են, կազմակերպման աշխատանքները մեկնաբանվում են ճիշտ:
Ուսումնառության արդյունք 3	Տիրապետի խոզերի նորոգման մատղաշի կերակրման առանձնահատկություններին
Կատարման չափանիշներ	Խոզերի նորոգման մատղաշի աճեցման համար նախատեսված կերակրման նորմաները մեկնաբանվում են մեկնաբանվում ճիշտ, աճեցման աշխատանքների կազմակերպումը իրատեսական է:

ՄՈԴՈԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԹՈՂՈԽՆԵՐԻ ԿԵՐԱԿՐՈՒՄԸ»	
Մոդոլի դասիչը	ԱԲԾ 4- 08-037
Մոդոլի նպատակը	Թոշուների մթերատվությունը կախված է ցեղից, պահվածքի խտությունից, խմբերի չափերից, նորոգման մատղաշի աճեցման համակարգից և կերակրումից: Այս մոդոլը յուրացնելուց ուսանողը ինքնուրույն պետք է իրականացնի ածան հավերի կերակրման, ծների և վառեկների ածեցման և հավերի մատղաշի բուժման աշխատանքները: Մոդոլի յուրացումը հնարավորություն կրնձերի ինքնուրույն կազմակերպել թշունների կերակրումը:
Մոդոլի տևողությունը	50 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդոլը յուրացնելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել «Գյուղատնտեսական կենդանիների և թռչունների կերակրման նորմաները և կերաբաժինների կազմելու հմտությունները» մոդոլը:
Մոդոլի գնահատման կարգը	Մոդոլը համարվում է ձեռքբերված, եթե բավարարվել են արդյունքների բավարար մակարդակը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Տիրապետի ածան հավերի կերակրման գործնթացին
Կատարման չափանիշներ	ճիշտ է մեկնաբանում ածան հավերի կերակրումը, առաջարկվող կերաբաժինները տրամադրանական են:
Ուսումնառության արդյունք 2	Տիրապետի ճների և վառեկների ածեցման աշխատանքներին
Կատարման չափանիշներ	ճների և վառեկների ածեցման համար անհրաժեշտ կերաբաժինները կազմված են, աշխատանքների հաջորդականությունը մեկնաբանվում են ճիշտ:
Ուսումնառության արդյունք 3	Տիրապետի մատղաշի բուժման աշխատանքների կազմակերպմանը
Կատարման չափանիշներ	Սատղաշի բուժման աշխատանքների կազմակերպելունը մեկնաբանվում են ճիշտ:
ՄՈԴՈԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԾՈՒԹՅԱՆ ՄԵԶ ԿԻՐԱԿՈՂ ՈՉ ԲԱՐԴ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԿԱՆԵՐՈՒՄ ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐԻ ԵՎ ՍԱՐՔԱԳՈՐԾՄԱՆ ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»	
Մոդոլի դասիչը	ԱԲԾ 4- 08-038
Մոդոլի նպատակը	Մոդոլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել կարողություններ ու հմտություններ անասնապահական տնտեսություններում գյուղատնտեսական կենդանիների և թռչունների համար կիրառվող ոչ բարդ տեխնոլոգիական սարքավորումների շահագործման աշխատանքային գործառույթներին, դրանցից օգտվելու կանոնակարգին, կարողանա պատկերացնել իրականացվող գործողությունների հերթականությունը՝ պահպանելով աշխատանքի պաշտպանության ու անվտանգության տեխնիկայի կանոնները, ինչպես նաև պետք է տիրապետի այդ գործնթացների արդյունքում ստացված տարբեր տեսակի գյուղատնտեսական հումքի և մթերքների նախնական գնահատման, դասակարգման, տեսակավորման, հաշվառման եւ դրանց հաջորդող արտադրական պրոցեսների կատարման հմտություններին:
Մոդոլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդոլը ուսումնասիրելիս անհրաժեշտ է յուրացնել «Գյուղատնտեսական կենդանիների և թռչունների պահվածքի տեխնոլոգիաները և խմանքը», «Արտադրական պրոցեսների մեքենայացումը անասնապահական ֆերմաներում», «Աշխատանքի անվտանգության հիմունքները» մոդոլները:
Դատուկ պահանջներ	Ուսանողները, դասախոսի հետ միասին, պետք է ծանրթանան մեքենայական կրի ագրեգատի աշխատանքներին, խուզի մկրատի և մեքենայի կառուցվածքին, ծանրթանան կաթի պահեցման սարքերի աշխատանքներին, զննեն ոչխարների գեղմը, դրանք գնահատվեն և դասակարգվեն:
Մոդոլի գնահատման կարգը	Մոդոլը համարվում է ձեռքբերված, եթե բավարարվել են արդյունքի բավարար մակարդակը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Անասնապահական տնտեսություններում և թռչնաբուժական ֆարմիկաներում ոչ բարդ տեխնոլոգիաներում օգտագործվող գործիքների և սարքավորումների կառուցվածքի տեսական գիտելիքներ:
Կատարման չափանիշներ	ա. պատկերացնել է անասնապահական տնտեսություններում կիրառվող տեխնոլոգիական գործնթացները, բ. տիրապետում է սարքավորումների տեխնիկական բնութագրերին ու արտադրական նորմատիվներին,

	գ. սարքերակում է օգտագործվող գործիքներն ու սարքավորումները ըստ մակնիշների և գործառույթների, դ. տիրապետում է դրանց շահագործման տեսական գիտելիքներին:
Ուսումնառության արդյունք 2	Կարողանա շահագործել անասնաբուժության մեջ ոչ բարդ տեխնոլոգիաներում կիրառվող գործիքներն ու սարքավորումները, պատկերացնի իրականացվող գործողությունների հերթականությունը, պահպանելով աշխատանքի պաշտպանության ու անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:
Կատարման չափանիշներ	ա. տիրապետի կարի պաղեցման սարքավորումների, խուզի մկրատմների և սարքավորումների աշխատանքային գործընթացներին, բ. տիրապետի կրի ագրեգատների աշխատանքային ռեժիմներին և անվտանգության շահագործման կանոններին, գ. կարողանա անվտանգ շահագործել խուզի և կրի ագրեգատները, կարի պաղարանները, դրան հաջորդող բոլոր գործընթացները, դ. կարողանա կահավորել և ապահովել անհրաժեշտ աշխատանքային պարագաներով ոչխարների խուզի համար նախատեսված սրահը:
Ուսումնառության արդյունք 3	Տիրապետի անասնաբուժությունում ոչ բարդ տեխնոլոգիաների արդյունքում ստացված հումքի և մթերքների նախնական գնահատման, դասակարգման, թեստավորման և հաշվառման մեթոդներին:
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է օրգանոլեպտիկ եղանակով գնահատել նոր կրված կաթը, մեխանիկական մաքրման ենթարկել և տիրապետում է կարի պաղեցման ռեժիմներին, գիտի մեքենայական կրին նախորդող և հաջորդող քայլերը, բ. կարողանում է հաշվառել կրված կաթը, խուզված բուրդը, գ. խուզված բուրդը կարողանում է դասակարգել, տեսակավորել և հակավորել:

Աղյուսակ 3
Միջին մասնագիտական կրթության 3103 «Անասնաբուժություն» մասնագիտության
ուսումնական պլան

N	Դասընթացներ, առարկաներ և նոդուլներ	Ծարար- ների թիվը	Ուսանողի առավելագույն բեռնվածութ- յունը, ժամ	Պարտադիր լսարանային պարապմուն քներ, ժամ	Ուսուցնա երաշխա- վորվող տարին
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՍԻՏԱՐ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1.	Հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքներ	108	72	1	
2.	Տնտեսագիտության հիմունքներ	81	54	1	
3.	Քաղաքագիտության և սոցիոլոգիայի հեմունքներ	81	54	1	
4.	Իրավունքի հիմունքներ	54	36	1	
5.	Պատմություն	81	54	1	
6.	Ուսուաց լեզու	81	72	1	
7.	Օտար լեզու	81	72	1	
8.	Ֆիզիկական կուլ տուրա	192	192	1	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	759	606	
	ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Էկուոգիայի հիմունքներ	54	36	1	
2	Համակարգչային օպերատորության հիմունքներ	81	54	1,2	
3.	Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր	27	18	1	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	162	108	
	ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՀԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
1	Հաղորդակցություն	84	56	1	
2	Անվտանգություն և առաջին բուժօգնություն	54	36	1	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	138	92	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Գյուղատնտեսական կենդանիների և թչունների անատոմիական կառուցվածքի առանձնահատկությունները		108	72	1.2
2	Գյուղատնտեսական կենդանիների տարբեր քիչների և հյուսվածքների կառուցվածքի առանձնահատկությունները		90	60	1.2
3	Հողի մշակման համակարգեր		75	50	1.2
4	Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում		81	54	2
5	Վիճակգրություն և տնտեսական գործունեության վերլուծություն		81	54	2
6	Ցանքաշրջանառությունների համակարգը և նրանց առանձնահատկությունները		75	50	2
7	Անամարտության հիմունքներ		180	120	1.2.3
8	Գյուղատնտեսական կենդանիների հիվանդությունների բուժման և վարակի տարածման կանխարգելում		81	72	2
9	Անամարտական սամհտարիայի և զողոհգենայի հիմունքները		81	72	2
10	Կերային լրացակերերը որպես կենդանիների մթերատվության բարձրացման գործոն		105	70	2
11	Գյուղատնտեսական կենդանիների կերակրում և խնամք		102	68	2.3
12	Անամապահական մթերների արտադրության տեխնոլոգիա		102	68	2.3
13	Գյուղատնտեսական արտադրության կազմակերպում		102	68	2
14	Անամարտական ծագում ունեցող մթերների պահպանում և վերամշակում		75	50	2
15	Կերերի պահածոյացում		75	70	2.3
16	Արտադրական պրոցեսների մեքենայացումը անամապահական ֆերմաներում		90	60	2
17	Գյուղատնտեսական արտադրության կառավարում		108	72	2
18	Աշխատանքի անվտանգության հիմունքները		45	30	2
19	Երկրագործության ընդհանուր հիմունքներ		54	36	2
20	Բուսաբուծական մթերների արտադրության տեխնոլոգիա		108	72	2
21	Դաշտային մշակաբույսերի մշակության և բերքահավաքի տեխնոլոգիաները		108	72	2
22	Կերային մշակաբույսերի արտադրանքի արտադրության տեխնոլոգիա		54	36	2
23	Մաքրետինգ և գյուղատնտեսական արտադրանքի փաթեթավորում		75	50	2
24	Գյուղատնտեսական վիճակգրություն և տնտեսական գործունեության վերլուծություն		81	54	2.3
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	2136	1480	
	ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Գյուղատնտեսական կենդանիների, թչունների և այլ կենդանատեսակների ցեղերի կենսարանական		108	72	2

	առանձնահարկություններ, հմտություններ, գնահատում				
2	Գյուղատնտեսական կենդանիների աճը և զարգացումը: Արտակազմվածք, համակազմվածք: Հածվառման մեթոդները		108	72	2
3	Գյուղատնտեսական կենդանիների պահպաժի տեխնոլոգիաները և խնամքը		108	72	2
4	Գյուղատնտեսական կենդանիների և թռչունների մթերատվության վրա ազդող գործուները		108	72	2
5	Գյուղատնտեսական կենդանիների գուգավորումը և արհեստական սերմնավորում		180	120	2.3
6	Գյուղատնտեսական կենդանիների բուծման հիմունքները		108	72	3
7	Անասնաբուծական սկզբնական հաշվառում		108	72	2.3
8	Կերերի դասկարգումը, քիմիական կազմը և սննդարարությունը		108	72	2
9	Գյուղատնտեսական կենդանիների և թռչունների կերակրանան նորմաները և կերաբաժինները կազմելու հմտությունները		108	72	2.3
10	Կարնատու կովերի կերակրումը		105	70	3
11	Հորթերի կերակրումը կաթնային շրջանում		90	60	3
12	Տապարի բուռումը		93	62	3
13	Խոզերի կերակրումը		93	60	3
14	Թռչունների կերակրումը		75	50	3
15	Անասնաբուծության մեջ կիրառվող ոչ բարդ տեխնոլոգիաներում օգտագործվող գործիքների և սարքավորումների շահագործման հմտություններ		108	72	3
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		1608	1070	
	ԸՆՏՐՈՎՔԻ		72	48	
	ՊԱՐՈՒՍԱՅԻՆ ԺԱՄԵՐ		78	52	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	96	4611	3456	
	ԽՈՐՃՐՈՎԱՌՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		300	300	
	ՆԱԽԱՄԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱԿԱՆՆԵՐ				
	ԱՐՏԱՐԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ	23			
	ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ԱՏԵՍԱՎՈՐՈՒՄ	9			
	ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՍՓՈՓԻՉ ԱՏԵՍԱՎՈՐՈՒՄ	2			
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	130			